www.svoboda-online.com

Published and distributed under permit (No. 751), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLEIGH, Postmaster General.

APR 8 1920

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
("LIBERTY")
виходить три рази на тиждень
ВІВТОРОК, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
82 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 82 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CTS.

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ВІВТОРОК, 6-го ЦВІТНЯ 1920. ЧИСЛО 42. VOL. XXVIII. — JERSEY CITY, N. J., TUESDAY, APRIL 6, 1920. No. 42.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

ГОСТИНА ГРАФА ТИШКЕВИЧА ДЛЯ ВИЗНАЧНИХ ФРАНЦУСЬКИХ ПОЛІТИКІВ.

Українська Делеґація дякує Гайяр-Банселю за його заступництво в парляменті.

ПАРИЖ, 16. марта. — Дня 24. лютого вечером, Українська Делеґація приймала на обіді, в гостинниці Континенталь, депутата Гайяр-Банселя, а також деяких визначних осіб.

Довкола стола засіли: депутат Гайяр-Бансель; граф Тишкевич, голова Української Делеґації в Парижи; генерал Маснє; граф Сен, депутат; Пуста, естонський міністер; Валля, депутат; лейтнант Кірі; Жозеф Дене, бувший депутат; Маргалю, депутат; Блет-Віяляр, депутат; граф Родез-Беневаи, депутат; Гібель, депутат; Гішен, депутат; граф Ноайль; Мідоші, литовський міністер; ЛеКур-Грамезон, депутат; Бієлле; комендант Люї; граф Рамель, депутат; Гросвальд, латиський міністер; Бодрі-д-Ассу, депутат; адмірал Дегуі; члени Української Делеґації і української кольонії в Парижи.

При обіді граф Тишкевич, знявши тоаст в честь першого французького депутата, який виступив з домаганнем надежних Україні прав на парляментарній трибуні і боронив їх святочно, — звернувся до нього з слідуючою промовою:

„Пане Депутате! Я є незвичайно щасливий тим, що в присутности членів Ваших товаришів і других, які зробили нам честь, принявши участь з сими столом, можу висловити Вам те, що почувають мої земляки і я в сій хвилині: вдячність і подяку за Ваш шляхетний почин для добра нашої батьківщини.

Стаючи при олтарах Французької Палати питаннє нашого народа на волю і недопекненість, Ви виявили Вашу велично-національну традицію, традицію Франції-визвольниці народів, друга принижених народів, яка вдучи в підмогою Польщі, обороняючій Грецію, Сербію і Вірменію.

„Ви, пане, продовжуєте таком робом традиційну політику давньої Франції супроти нашої країни, яка не завіди була невідомою і призабутою. Людник XIV знав її; Французький Уряд підтримував Мазепу в його боротьбі з Петром Великим, прелюдом німецько-російського союза; Вольвер знав, що „Україна змарала завсіди до свободи", Наполеон жалував, що не вдав її яко підвалину.

„З другого боку наша рідна країна, захоплена римською цивілізацією, втікаючи від азіятського варварства, звертається не лише до Риму, але також до Франції. Наші предки вчились в XVI віку в Сорбоні, великий наш патріот і митрополит Петро Могила проходив студії в Колеж де ла Фленш; наш останній гетьман граф Розумовський в Страсбурзі. Він се запрошав в гостину на Україну Русса, хоча, правда, фільософ волів скористуватись гостиною Жірардена в Ермененвіль. В XVIII віці французькі мазепі, такі як Жан Батіст, Лепренс та Норблін де ла Гурдан, змальовували і вивішували типи нашого народа і нашої аристократії. Богато раньше від них, за панування Генриха IV, французький інжинір Левасер де Боплян нарисував чудову карту нашого краю, назвав він його справжнім-іменем, як се робила завсіди старшина Франції: іменем України, а не Росії або Малоросії.

„Завдяки Вашій чемности ми оглядали з Вами в Пале-Бурбон картину Горацій Верне — Мазепу. Наш національний герой став популярним також завдяки Вольтерови і Вікторові Гуго. Україна здобула симпатії, коли не подив.

„Виявлений в любови і подиві для Франції, я мріяв про те, що мені здалося неможливим на почтку сеї війни, з що вважаємо потрібним, може необхідним нині: найтісніший союз між нашими двома країнами. Україна, підтримана, визволена і зорґанізована Францією, стала би валом проти большевизму і проти німецько-російського союза: — я думав також про економічний союз наших двох хліборобських країн.

„А проте пізнаєбудь коли ще нас, дозвольте мені, Пане Депутате, сказати Вам, як дуже ми є щасливі і зворушені тим, що наша справа має такого оборонця як Ви.

„Ваша особиста повага, Ваш патріотизм, Ваша святочна і глибока арґументація приєднали собі голоси і одеські зборів, що так достойно представляють нині Вашу шляхотну країну. Для якої Ви пожертвуєте те, що мали найдорожше.

„Знімаючи тоаст у Вашу честь, щиро, що знімаю його для Франції, вимаю і великосердної, бо не зберігує в ній найбільше на пошану.

На се відповів Гайяр-Бансель:

„Пане Президенте, Мої Панове! Я глибоко зворушений, Пане Президенте, почуваннями, які Ви саме висловили з таким щирим серцем, а також честю, яку зробили мені, давши мені місце за сим гостинним столом; вдячности, що з Ваших земляків, які прийшли з Вами для визволення своєї рідної країни; дякую теяким мрім дебат з парляменту і Вашим.

„Слова, які я проголосив в Палаті Депутатів, щоб ствердити мою симпатію для України і моє бажаннє бачити Францію руха об руку з Україною, які простягає їй руку — є також дрібницею, що не заслугують на доказ такої чемности і на таку святочну вдячність.

„Моєї бажаннем було: щоб умовини дозволили мені сказати більше і не промовати Ваших зусиль зробити у сій чаї в боротьбі проти Німець, які хотіли зосісти на наших плодючих девадах і богатих долинах.

ТРАГЕДІЯ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ.

ТОЧНИЙ ОПИС ПОЛЬСЬКИХ ЗВІРСТВ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Недавно повернув з України і Галичини делеґат канадійських Українців до Парижа п. Осип Меґас, який бачив на власні очи страшну нужду і терпіннє нещасного українського населення.

Все те п. Меґас зібрав у формі матеріяла, який Український Горожанський Комітет у Вінніпеґу, Канада, рішив видати двома особними книжками, в українській і англійській мовах.

КНИЖКИ ТІ ВЖЕ ДРУКУЮТЬСЯ.

Українське видання буде мати около 250 сторін і коштує ОДИН ДОЛЯР примірник. Англійське видання мати-ме понад 100 сторін і коштує **50 ЦЕНТІВ.**

Обі ті книжки будуть ілюстровані.

Книжки ті будуть все мати велику історичну вартість, малюючи правдиво і безсторонно наші сумні 1918, 1919 і 1920 роки на галицькій Україні.

Кождий Українець повинен читати і мати у себе хоч би українське видання „ТРАГЕДІЇ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ", а для обзнакомлення англійського загалу кождий щирий патріот і кождий українець повинно замовити для роздачі по англійських примірників англійського видання „ТРАГЕДІЇ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ".

Обі ті книжки подають велике число фактів і описів про:

1. Нечувані, правно потрясаючі звірства польського війска на галицькій Україні.
2. Арештовання, звушання, терор над українським населенням Східної Галичини.
3. Крадежі, грабежі і реквізиції польських ГУНІВ-ТАТАР в Східній Галичині.
4. Страшні описи реєстрівовань вагітних жінок і сивоволосих страшн, палення домів з маленькими дітьми.
5. Варварські катовання українських полонених і інтернованих по таборах Домбя, Стшалкової, Береєть, Литовськ. Описують, як ґвалтовно впроваджали на другий світ понад 40.000 цвіту українського народа насильно ширенням тифу, червяків і других пошестий, як також голодом.
6. Як вигладає в ПРАКТИЦІ мандаторське право дане Вісоном, Ллойд Джорджем і Клемансом Польщі над Східною Галичиною.
7. Як виглядає тепер наше колись процвітаюче цивілізовано в Галичині.
8. Описання економічний і політичний стан Східної Галицької України.

Всі повнені і много инших фактів є обширно подані в „ТРАГЕДІЇ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ".

Замовляйте книжку сейчас в більшій скількости примірників.

Бажаючим автора книжки і „Укр. Народ. Союзу", є, щоби всі наші прелетенти, товариства, організації, кружки, по цілій Америці і Канаді замовили:

„ТРАГЕДІЇ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ"

в цілях:

1. загального вияснення галицько-українського питання;
2. представлення американському і англійському загалові конкретні факти польських варварств в Сх. Галичині;
3. Поширення пропаганди щоби остаточно виділено нещасну нашу країну з під польського ярма.

Замовлення з грішми слати на адресу касієра „Українського Канадійського Горожанського Комітету".

(Отсл. 42-4)

P. H. WOJCENKO, BOX 3611, WINNIPEG, CANADA.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

СЕНАТОР ДЖОНСОН, КАНДИДАТ НА ПРЕЗИДЕНТА, АТАКУЄ ВІЛСОНА.

Каліфорнійський поступовець закидає Вілсонови, що він назвав Американців карликами.

НЮ ЙОРК, 2. квітня. — Сенатор Гірам Джонсон, поступовий республіканцин з Каліфорнії, аспірант на кандидата в президенти Злучених Держав, промовляючи вчера на публичнім зборі в Бруклині, атакував президента Вілсона і тих людий, що попирають його закордонну політику.

„Я безперервно опонував Союзови Держав від самого початку. Коли президент із своєю партією переїзджали континент, він називав провінціональними, маленькими і карликовими тих Американців, що спротивлялись його волі. Я признаюсь до всіх його закидів: я можу бути провінціональним, також маленьким, а навіть карликовати, але я хочу сказати, що всьо, що є у мені, є американське".

Сей вираз сенатора Джонсона спричинив бурю оплесків і неповдержаний ентузіязм. Також незвичайно оплескувати сенатора тоді, коли він заявив, що не дбає о поперте простів і фінансерів та міждержавних банкерів. Сенатор заявив, що його одинокою платформою є незалежність.

Домагання канадійських Індіян.

ОТТАВА, 5. квітня. — Тут відбулась конференція представників всіх впливових груп канадійських Індіян. Хоч конференція не приняла жадних резолюцій, постановено однак обстоювати права і привілеї Індіян і постановлено зорґанізувати політичний Союз всіх Індіян в Канаді. Дискутовано три питання, з котрих найважнійшим було питаннє про самоуправу внутрішними справами.

Полуднева Америка хоче німецьких іміґрантів.

ВАШІНҐТОН, 5. квітня. — Полудневоамериканські держави конкурують завзято о німецьких іміґрантів, як про се довідується міністерство торговлі. О німецьку іміґрацію найбільше побиваються Арґентина, Парагвай і Бразилія.

Більше рабунків — дорожша асекурація.

НЮ ЙОРК, 4. квітня. — Кошти охорони заасекурованого добра підійшли вгору, як також побільшилась скількість рабунків. З тої причини асекуранційні компанії підняли плятню тарифу ставку о 25%. Доси від товару вартости 1.000 долярів плачено $16.50 річно; тепер асекурації жадають $20.62.

„Побіда радикальної партії в Арґентині.

ВАШІНҐТОН, 5. квітня. — Радикальна партія в Арґентині, до котрої належить сам президент республіки, Іполіто Іроґоен, вийшла побідником при останніх парляментарних виборах, які щойно там відбулись. Вона буде мати дві-треті чисто голосів парляменту.

В місті Буенос Айрес вийшло 22 радикали і 10 соціялістів, а ані один консерватист. В провінції Буенос Айрес вибрано 28 радикалів і 14 консерватистів. В инших провінціях вибрано 52 радикалів і 31 членів инших партій. Загалом вибрано до парляменту 102 радикалів і 55 соціялістів та консерватистів.

Новий амбасадор для Швайцарії.

ВАШІНҐТОН, 3. квітня. — Президент Вілсон іменував Гемпсона Гери, теперішнього генерального консуля в Каїро, американським надзвичайним амбасадором і повновласним послом до Швайцарії. Гемпсон Гери є визначним демократом і добрим адвокатом. Адвокатська палата приняла його в свої члени 1894 року. Родився в Тексасі.

Спровадять 50.000 трупів з Франції.

ВАШІНҐТОН, 3. квітня. — Міністерство війни зажадало від парляменту асигнування додаткової суми 21.549.000 долярів на перевіз 50.000 трупів убитих американських жовнірів з Франції. Парлямент вже раз асигнував 8.451.000 долярів. Міністер Бейкер каже, що перевіз одного трупа аж на місце буде коштувати около 500 долярів.

Перша женщина у федеральнім правительстві.

ВАШІНҐТОН, 1. квітня. — Президент Вілсон іменував панюю Еленну Гемілтон Гарденер, з Вашінґтону, вдову по полковникови американської армії, на члена до Комісії Горожанської Услуги.

Се перший случай в історії Злучених Держав, що на таке визначне становище назначено женщину. Пані Гарденер числить тепер 62 роки життя. Вона бере визначну участь в жіночім руху за рівноправність, є авторкою многих оповідань і дає публичні відчити.

100.000 Чехів збирається домів.

ПРАГА, 3. квітня. — Понад 100.000 Чехів сподіваються тут із Злучених Держав при кінци біжучого літа. Кождий з них, як обчислюють, привезе з собою пересічно 1.000 долярів ощадностий.

РОСИЙСЬКІ ІМІҐРАНТИ МОЖУТЬ ВЖЕ ТЕПЕР ВЕРТАТИ ДО РОСІЇ.

Міністерство закордонних справ буде само видавати їм пашпорти.

ВАШІНҐТОН, 2. квітня. — Росіяни, що хочуть повернути до свого рідного краю, можуть відіхати відси за дозволом міністерства закордонних справ, яке буде видавати їм ідентифікаційні карти. Тисячі російських іміґрантів є готові кождої хвилі повернути до вітчини, однак доси не мали змоги одержати пашпорти.

Формулярі на просьбу о ідентифікаційну карту можна дістати в іміґраційних інспекторів. Від кождого іміґранта будуть власти жадати посвідки, що доходовий податок заплачено.

$5,500.000 на черевики для армії.

ВАШІНҐТОН, 3. квітня. — Черевики для американської армії на слідуючий рік будуть коштувати 5,500.000 долярів, після заяви в міністерстві війни. Для армії потрібно 715.000 пар черевиків, по ціні $7.50 за пару.

Скофісковано 47 російських льокомотив.

ПАТЕРСОН, Ню Джерзи, 3. квітня. — 47 льокомотив, збудованих для російського правительства, скофісковано на жадание „Марін Транспорт Сервіс Корпорейшен", яка провадить процес проти Николая Романова, бувшого царя Росії, котрого большевики розстріляли.

Льокомотиви вартають 470.000 долярів. Транспортова компанія скаржить Росиєю о $131.739.75. Для сповнення формальности, написано лист, заадресовано на імя Николая Романова та відіслано його на стару адресу. Коли до чотирьох місяців на сей лист не буде жадної відповіди, льокомотиви будуть спродані.

„Польська фльота морська".

КРАКІВ, 6. марта. — Тутешний „Наш пуд" вимішений дати подає за паризьким кореспондентом варшавського „Робітника" остатні інформації про кораблі Костюшко і Виела, що курсують між Ню Йорком і Данциґом:

„Про корабель 'Костюшко варшавські ґазети з гордістю доносять, що він прибув до Данциґа з Америки. Приписують тому фактови велике значінне в розвою польської народньої торговлі, замісць вглянути у властиві жерела і переконатись, як справа мається.

„Оскільки відомо, організація торговельної лінії між Америкою і Данциґом не має ніщо спільного, окрім назви кораблів, з розвоєм польської морської торговлі. Ті кораблі є зареґістровані в американськім стейті Делавар. На ту першу аґітацію дали гроші Американці німецького походження, братія Нюксон, і вони мають головний уділ в зисках, а властивий провід і експльоатацію кораблів віддано в руки иншій морській фірмі, Стінс Компанії. Одержавши від польського уряду прерогативи і субсидії, дали вони кораблям польську назву, втягнули до свого заряду пп. Нікієвича і Рошковського, даючи їм добру винагороду".

Айрнська патріотова грозять смертю.

НЮ ЙОРК, 2. квітня. — „Ти знаєш, що сталось з мейором Корку. Тесаме лучиться в сім тижни й тобі".

Отся погроза міститься на одній з трьох почтових карток висланих д-рови МекНамарови, з Гобокен, що бере видну участь в айрнськім руху.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

ПРЕМІЄР ПЛАМЕНАЦ СКАРЖИТЬСЯ НА НЕЗАВИДНУ ДОЛЮ ЧОРНОГОРИ.

„Ми хочемо лише примінення принципу самовизначення народів" — каже він.

ЛОНДОН, 3. квітня. — Чорногорці мусять або піддатись голоду, або зложити своє оружє у стіп сербських військ, які окупували наш край" — сказав нині Йован Пламенац, чорногорський премієр, що їздив тут просити мирову конференцію, аби освободила Чорногору від сербських імперіялістів.

Понизша заява вказує, що чорногорські представники прийшло рішучі твердженню, начеб народ Чорногори бажав злуки з Сербією. Вони хочуть, щоб союзні війска окупували Чорногору і перевели вибори до парляменту, а тоді самі переконаються про правдивість їх заяв.

„Великі держави не оставили нам ніщо до вибору — каже чорногорський премієр.—Вони відкладають полагодженнє нашої справи 'аж доки ми, умучені, скапітулюємо. Наші домагання є моральні, і яко такі тепер чи пізнійше мусять бути здоволені. Ми лише бажаємо звернути нам нашу державу, бо ми не хочемо чужої території ані жадних концесій.

„Ми домагаємось независимости і суверенности для Чорногори. Ми хочемо самовизначення, як се дано народам на Шлеску і Шлезвіґу. Протягом 600 останніх років ми були независимою державою. В тім часі Серби, Греки і Болгари стогнали під турецьким чоботом.

„Коли Австрія вислала ультимат Сербії в 1914 році, ми відповіли на просьбу Сербії о поміч: 'Сербія може сподіватись братерської любови і помочи від Чорногори. Ваша доля є нашою'. Ми добровільно вступили до війни значок, які небезпеки нам прийдеться стріляти. Однак ми вірили, що нашу побідить силу. Ми не мали на гадці власних інтересів.

„Инші держави, з виїмком Великої Британії, вступили до війни на услівях. Ми не робили жадної умови. Ми утратили в війні 50% наших жовнірів і одну-третю часть нашого населення. Наші страти були два рази більші від грецьких і три рази більші від португальських. При кінци 1915 року чорногорська армія уможливила відступ великій сербській армії. Сербські жовнірі жили в нашій вітчині і їли всьо, що ми лише мали.

„Нині вони дальше там живуть, яко окупанти, а ми контролюємо лише маленький гірський пас. Великі держави обіцяли нам, що привернуть нам вітчину, як Бельгійцям і Сербам. Вони занедбали зробити се, і навіть заборонили королеви і правительству вернути по заключенню перемиря до Чорногори. Антанта ввела нову ідею, яка навчає, що один союзник — коли є досить сильний — може знищити другого.

„В світ пускають вісти, що чорногорський нарід відносить байдужно до страти своєї вітчини. Се неправда. Від 1916 року Сербія видала 36.000.000 франків на протичорногорську пропаґанду. Факт є, що Чорногорці живуть тепер в стані терору, і кождого дня люди втікають зпереді очий сербських властий та йдуть в гори і притікають до повстанців.

„В ЄВРОПІ ГИНЕ ТЕПЕР ДЕННО БІЛЬШЕ ЛЮДИЙ, НІЖ В ЧАСІ ВІЙНИ.

Грізні пошести бушують по цілій східній Европі, а найбільше на Україні.

ПАРИЖ, 4. квітня. — Без ріжниці, скільки мирових договорів буде підписаних або ні, мира у світі не буде, як довго не удоровиться східної Европи і Близького Сходу. Бо 90% населення східньої Европи і Малої Азії не дбає про ратифікуваннє мира, а стараєтьси лише охоронити своє житє перед страшним маревом смерти, яке зродилось наслідком повоєнних пошестий.

На сході Европи найбільше поширені недуги на Україні. Не гірші відносини панують в Польщі, на Угорщині, в Австрії, Сербії, Чорногорі, в Туреччині і Сирії. У тих державах денно вмирає тепер більше людий, ніж підчас війни.

Є случаї, що вимирають цілі села. Пошесть шириться з держави до держави, задля браку санітарних средств. Американські, британські й італійські Червоні Хрести роблять всьо, що лежить в їх силах, але приватними заходами пошести не здержиш і немічним ратунку не можеш подати. До того мусить взятись правительства. Вони провадили війну проти людий, вони повинні також провадити і війну проти пошестий.

Коли не прийде скора поміч, світ буде свідком трагедії, страшнійшої як, яку переживав через останніх пять років. Приміром Чорногора, що має 430.000 душ населення, має лише чотири лікарі, а не має ні медицин ані шпиталів. Ще страшніше є у східній Европі.

Переговори Поляків з Українцями не довели до нічого.

БЕРЛІН, 3. квітня. — Польща починає мирові переговори з Саветською Росією без найменьшого мандату від тих нових держав, в імени котрих вона хоче промовляти.

Велика Британія і Італія відносяться дуже холодно до польського імперіялізму. Коли Росія запропонувала Польщі мир, остання почала приготовляти услівя, які зажадали би Росії границь з 1772 р. Польща задумала була говорити про долю непольських народів, положених між нею і Росією, хотячи найперше дійти до якогось порозуміння з ними.

Однак Полякам не вдалася штучка накинути гегемонію на сусідів. Довгі переговори з Румунами, Латишами й Українцями, які велися у Варшаві в кількох останніх тижнях, не довели до жадного успіху. Литовці, приміром, навіть не явились на переговорах.

Литва хоче вести переговори з Росією.

БЕРЛІН, 3. квітня. — Телеграма з Ковна доносить, що литовське правительство є готове розпочати мирові переговорі з Саветською Росією, з приводу того, що на литовській землі вже нема російських військ.

Найголовнійшим услівєм мира, яке предложить Литва, є безусловне признаннє і независимости в границях бувших російських губерній Виленської, Ковенської, Городенської і Сувалської.

ВПИСИ НА КООПЕРАТИВНИЙ КУРС В НЮ ЙОРКУ.

З початком місяця цьвітня розпочнеться **ТРЕТИЙ КООПЕРАТИВНИЙ КУРС В НЮ ЙОРКУ.**

Наука буде тривати через три місяці вечерами в дніх, означених в порозумінню з учасниками.

Виклади будуть відбуватися в українській мові. Курс є приуначений передвсім для тих, які думають небавом вернути до рідного краю і посвятити кооперативній праці.

Всякі близші інформації уділяється при вписі. До вписів треба зголошуватися:

„СІЧОВИЙ БАЗАР", 34 East 7th Street.

Богдан Лутевич,
управитель кооперативного курсу.

"SVOBODA" (LIBERTY)
The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ESTABLISHED 1893.
VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business Manager.
Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 21, 1918.

SUBSCRIPTION:
United States
1 year $3.75
6 months $2.00
3 months $1.25
In Jersey City and to foreign countries:
1 year $5.00
6 months $2.50
3 months $1.50
Single copy 4 cents.

ПЕРЕДПЛАТА:
в Злучених Державах:
на рік $3.75
на пів року $2.00
на 3 місяці $1.25
В місті Jersey City за границюю
на рік $5.00
на пів року $2.50
на 3 місяці $1.50
Поодиноке число 4 центи.

В Канади належить висилати гроші лише мой-ордером, а не паперовими грішми, бо ці стоять в Злучених Державах висше цінн. При виміні числять 15 центів від кождого канадійского паперового доляра.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.
Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.
Всі мой-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилкию замовлення належить долучити мой-ордер або чек.
За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

СПРАВА ОСВОБОДЖЕННЯ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ.

На заході воно зайшло, а сходить на сході.

Аліянти на свому соромному торзі у Версалі були віддали республіку Галицької України в неволю Польщі, яка напала на неї мечем і огнем.

Аліянти признали були сей напад яко правний спосіб для порішення державної приналежности республіки Галицької України.

Сей напад вистарчав для аліянтів яко правний аргумент щонайменше за 25 літ. І тому віддали були республіку Галицької України в неволю на 25 літ.

Представник республіки Злучених Держав Америки, Френч Л. Полк, згодився з аліянтами про сей правний аргумент і дав на нього свій підпис, іменем держави, яка його вислала заступати ті засади, за які вона була вступила до війни.

Постанова українського народу, проголошена дня 3. січня, 1919, в Станиславові, а дня 22. січня, 1919, в Києві на Софійській площі, якою задокументовано злуку двох українських республік, Галичини і Дніпрянщини — в одну зелінену суверенну Українську Народню Республіку, для аліянтських дипльоматів і американських, зібраних на торговиці у Версалю, не мала жадного значіння.

Напад польського салдатства; грабіж і різанне цивільного населення республіки Галицької України скорше промовило до переконання старовинним дипльоматам у Версалю.

І вони зневажили свобідну волю українського народу, виявлену в січні, 1919, а признали напад і віддали цю нападену республіку в неволю на 25 літ.

* * *

На початок тої 25-літної неволі обдарована невільниками Польща принесла тим невільникам:

1. Тисячі убитих цивільних осіб: мущин, женщин і дітий.
2. Сотки тисяч увязнених.
3. Пошесні недуги, які, як свідки кажуть, вщіплювано, аби вигубити найзавзятійших оборонців волі республіки Галицької України.
4. Голод — через ограблене нападеного краю з поживи і худоби.
5. Нужду і голодову смерть — прогнаним з урядів і шкіл горожанам і горожанкам Української Народньої Республіки, котрі не хотіли присягати на вірність наїзникови.
6. Душевні муки міліонів українського населення Галичини — через переслідуванне його рідної мови і культури у всіх областях приватного і громадського життя.

* * *

Все те спало на нарід Галицької України з ласки аліянтських політичних торговців з Версалю.

Але життє бурливе іде, біжить і клекотить своїм бігом і не зважає, що там старовинні панове міністри написали і підписали у Версалю.

Бо світ не кінчиться ще на Версалю і на штучній польській імперії.

Погляньте — світ широкий і вольний творять народи революцією на Сході.

Нове життє бурливими хвилями бє зі Сходу.

Проти нього версальські старовинні дипльомати тримають ще штучну польську імперію, яку відгребали з музею з 1772 року.

Се — кажуть — буде тама для захоронення старосвічини перед хвилями нового життя.

Але що то за тама?

Вона не могла встоятись проти революції Хмельницького в 1648 році.

Вона не могла встоятись і пізнійше і розсипалась опять.

Тоді дано її до музею.

Тепер же відтам добуто її знова проти революції народів східної Европи.

Розуміється, що та штучна тама не видержить а впаде і знова піде до музею.

* * *

З упадком штучної польської імперії визволяться всі українські, білоруські і литовські землі, нападені Польщею.

А з ними визволяться з тяжкого польського ярма і Галицька Україна.

Аж народня революція направить версальський злочин, яким старовинні аліянтські дипльомати намагались ставити на місце російської імперії — імперію польську; на місце російської тюрми народів — тюрму народів польську.

Яко новели тепер іде в Европі із Заходу, так воля там іде із Сходу, з революції народів.

Не довго, що Галицька Україна не глядить більше спасення від версальської торговиці але від революції у східній Европі.

В. П.

ЗА ЧИЇ ГРІХИ?

Замітна стаття придніпрянського Українця, що працював з Директорією в Каменці Подільському, про те, які причини склалися на ту велику трагедію, яка впала на Українську Народню Республіку, і про те, хто найбільше завинив, та про „зраду" Галичан і Придніпрянців.

(З віденського тижневика „Воля" з 6. марта (березня) 1920).

За чиї провини, за чиї гріхи перетерпіла Україна останню катастрофу?

Питанне просте, але відповіді на нього і досі не маємо, спокійної, обєктивної. За два, три місяці, здається, ледачий тілько не кинув каменя в директорію, в галицький секретаріят. А найбільше дістались нещасному диктаторови Петрушевичеви і голові директорії С. Петлюрі. Я не є приклонником ні того ні другого. Але рахую своїм обовязком спокутувати і деякі гріхи „Волі" в сій справі. Хочу на підставі власних спостережень і моїх каменецьких вражінь поправити ті помилки в сій справі, які вільно або невільно допустили мої товариші по редакції, обсервуючи справу по вражіннях з преси, по окремим відзвукам з України.

І „галицька зрада" і „зрада директорії" були єдиним цілком льоґічним виходом з тих тяжких обставин, в яких опинились почасти завдяки антанті, почасти завдяки нашим закордонним представництвам наш уряд і наша армія на Україні.

І директорія і галицький уряд абсолютно не були поінформовані про положенне на Заході. Найбільш докладний і розумним інформатором був наш берлінський посол. Але і він вкінці літа, чи перестав посилати свої звіти, чи вони зовсім не доходили. Звіти Темницького з Відня теж десь мабуть застрічали в дорозі. Звичучи у Відні, я чув кілька разів, що звіти посилаються до Каменця. Але в Каменці звітів Темницького не отримували. Від деяких місій, здається між иншим і від місії в Англії, крім кошторисів та заяв про гроші, теж нічого не було. Деякі місії подавали відомости абсолютно не відповідаючі дійсности. А з паризької приходили інформації, що одна другу иноді цілком виключали. Разом з тим в Каменець постійно надіздали аґенти, а то й просто представники політичної контр-розвідки і подавали свої, иноді дуже тенденційні, інформації. Навіть з початку вересня, 1919, і антанта цілком розвалилась, а на Сході стала зарисовуватись большевицька перемога при допомозі одного з европейських чинників, уряд був ще певен, що страшнійшої антанти на світі „завэри нэт" і далі сподівався на її підтримку. Майже місяцы тяжкої праці доведось положити на те, щоб переконати партійні та урядові круги про необхідність рахуватися з фактом великих змін в міжнародній політиці та про необхідність відповідних кроків в инших напрямках. В **початку вересня, для мене бодай, людини, що майже 10 літ прослужила в старій російській армії і фльоті, факт наближаючоїся катастрофи остілько був ясний і безперечний, що в розмові з головним державним інспектором і військовим міністром я точно вказав двохмісячний і речинець катастрофи, коли не буде переділишки.** А щоб добитись такої переділишки, радив з одного боку вступити в негайні переговори з тими чинниками, котрі працювали на большевицькому фронті, а з другого боку прохав дозволу у голови директорії полетіти з Каменця до Севастополя або Одеси на аероплані і через моїх старих друзів (завдяки моїй попередній службі у мене були в штабі добровольчої армії дуже впливові знайомі, як на пример, колишні ґвначальник морського штабу при верховнім главнокомандуючім (ще за царя) адмірал Н., адм. Т., адм. Х-ко і т. ін. Першому з них ще при гетьмані було запропоновано портфель морського міністра, на що він не згодився), попробувати розслідити ґрунт в тих антантських кругах, котрі окружали Денікіна, а по змозі й у самого Денікіна відносно „передишки" бодай для правобережної України. Риск такого перелету був дуже великий. Мене могли, як думав Петлюра, ще й подорозі підстрілити, через що він і не згодився, як мені бодай було передано, на мій перелет. Але положенне на фронті остілько було траґічне і майже безвихідне, що рискувати треба було. Настояти на свому я не зміг, бо через два дні занедужав на сильний тиф. Коли шляхом переговорів нам удалось було тоді добитися спокою хоч на одному фронті, я певен в тому, **катастрофи не було би.**

Другою причиною нещастя я рахую повне занедбане закордонними торговельними і санітарними місіями своїх обовязків. До останнього моменту уряд сподівався на реальну допомогу від своїх місій і кооператив. Всі ми знаємо, що армія загинула не тілько через те, що замісць їди її годували промовами, замісць дисципліни її пічкали ґазетами, де інша скажена партійна боротьба, але дуже мало було державного розуміння справ: вона загинула через повний брак найбільш необхідних ліків та одежі і чобіт. В середині літа я звернувся до посла Ліпінського із заявою, що по моїм відомостям у Відні по дуже дешевій ціні продається дуже велика партія неосальварсану наслідком ліквідації військового майна і ще якихось там инших операцій. Яко медик я благав його негайно перехопити її і на аеропланах перекинути на Україну. Пан посол заявив мені, що не діло дипльоматів займатись торговлею. Через день я ту заяву зробив голові торговельної комісії Зелінському, а потім комусь з кооператорів і д-ру Холодному. **Але ні на одну заяву не отримав відповіді.** Вже в Каменці, при допомозі славнозвісного бактеріольога Заболотного (Його запрошено було організувати на Україні боротьбу з епідеміями) я подавив йому не згоджуватись доти, поки уряд не асигнує 10,000.000 марок на закупно медикаментів), удалось перевести відповідну асигновку на медикаменти. Підчас своєї слабости я післав власний аероплан до Берліна, котрий і прилетів через десять день назад з 20.000 доз неосальварсану. Се був перший і останній солідний транспорт того дорогоцінного тепер для України препарату. Дорогоцінний через те, що **вже 16. вересня на фронті було 15.-700 слабих на поворотний тиф, себто майже більша половина армії. І коли денікінці лінували з одного боку до Жмеринки, з другого майже до Козятина, то на фронті лишилось не більше 4.000 здорових вояків, але холодних і голодних, знесилених тяжкою працею і частими переходами.** Я знаю, що до наших представників за кордоном богато разів звертались ріжні фірми з пропозицією доставити товар на самий кордон; знаю, що деякі з тих пропозицій нічого фантастичного в собі не мали. І коли возився такий цінний груз, як гроші на аероплянах, то найбільш потрібні і легкі медикаменти (як вільольоди напр.) теж можна було перекинути тим-же шляхом. Сього не було зроблено чи по глупоті, чи по злій волі — трудно сказати. Я думаю, — було те і друге. Бо гроший на се не богато потрібно було.

Ще меньше було вжито иншими закордонцями енерґії для достави амуніції. Деякі наші дипльомати переняли були тоді на себе функцію торговельних посередників. Я пригадую, яким нетерпінням чекали в Каменці виконання реченцевих замовлень, зроблених Порошом: були дані йому гроші досить великі. Але ніодного із замовлень не виконано до останнього моменту, хоч виконати їх було досить не трудно.

Що мав робити галицький уряд, коли фронт фактично був голий? Що мав робити уряд директорії, коли насуваючися на Каменець банди озвірілого добровольчеського офіцирства грозили вирізати недобитків українцій інтеліґенції? Сидячи у віденській каварні, дуже легко кидати обвинувачення і уряду директорії і уряду Галичини про „зраду", але фактично її ні там ні там не було. Були кроки розпуки, за котрі відповідати мусимо ми — закордонна українська інтеліґенція, що не зуміла в свій час згромадитись, зібратись до купи і утворити той міжпартійний орґан для консолідації нашої закордонної роботи, про який мрів і Петлюра, і инші члени уряду. І не тілько мріяв, а навіть давали відповідні директивні своїм посланцям.

Я не виправдую галицького уряду. Той, хто привів на Україну 100.000 армію найкрасших синів народу і не вжив, чи з особистого благородства, чи з політичного такту, всіх заходів до забезпечення сього цвіту нації від загибелі, є дійсно великий злочинець і зрадник свого народу. Се тим більше, що в особах окремих представників галицького уряду ми мали людий з великим досвідом, европейські освічених. Тоді як придніпрянські керовники керували фактично раз уже доказавши свою нездатність до державного будовання Вс. Голубовичі, М. Ковалевські, Любинські і Ко. **Я не виправдую і наших членів директорії. Вони зробили богато помилок, бо деякі з них, як на пр. Макаренко мають добрий практичний розум.** І могли оцінити і шкідливу роботу закордонців, і ще більш шкідливу місцевих робітників і вчасно її припинити. Але притім каторжним напруженню інтелектуальних сил і просто нервів, яке доводилось робити їм, при злочинним недбальстві закордонних втікачів, половина грехів їх проститься їм історією. **Однак я кажу, що ті, хто так легковажно судить їх і обливає помиями і за угоду з Поляками, і за угоду з Денікіном, а їх найбільше якраз серед закордонної інтеліґенції, особливо новомосковфільського радянського напрямку, мусить не забувати, що і їх тут вина є; та ще й чимала.** Ще одна увага. І в пресі, і в громадянстві ініціяторами розколу між Наддніпрянцями і Наддніпрянцями рахують Петрушевича і його присних. Моє вражінне таке; що в сьому винні якраз ті безвідповідальні маленькі кавярняні політики, по непорозумінню соціялістичної марки, котрих так богато є серед Галичан і було тоді якраз в Каменці. Вони перші підімали травлю проти галицького уряду і підюджували на се і Наддніпрянців. Сих добродіїв і тепер ще лихо розуму не навчило. Цілком свідомо руйнують вони спробу орґанізації єдиного українського фронту, що зуміє би іскупити старі наші гріхи і помилки. З тою дезорґанізуючою мілкотою ми мусимо боротись всіми силами.

ПООДИНОКІ ЧИСЛА УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА „ВОЛЯ"
видаваного у Відни, можна набути в адміністрації „Свободи"
за ціну 25 цнт. одно число,
в обемі 64 сторін друку.
Надійшли в послідних тижних числа 5-те, 6-те, 7-ме, 8-ме, 9-те і 10-те.
Замовленя проситься висилати до:
"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

„МІСІЯНІ" КЛОПОТИ.

I.

Віденський тижневик „Воля" пише:

Прибув до Берліна п. **Микола Залізняк**, що **Темницьким** помилково був призначений до Гельсінґфорсу, в Фінляндї, заступником українського посла. Колиб йому не дано ще великих коштів на видатки, п. Залізняк загрожує закінчити свою многоплодну діяльність, видавши своїм помічникам забезпеченя на три місяці перед. Цікаво було-б довідатись, що на се скаже справжній посол, призначений Директорією, п. **Кобилянський?**

II.

В иншому місці тасама часопись пише:

Нас сповіщають, що наша швайцарська місія, отримавши за останніх кілька місяців біля мілона франків в швайцарських та инших валютах, тепер знов потребує гроша, бо з відбідем п. **Василька** до Берліна каса місії залишилась без гроший. Тимчасом як Українська Республіканська Капеля теж тяжко бідує, але через те, що за той же час не дістала від уряду ніодного сантиме, не зважаючи на те, що голова Директорії **Петлюра** наказав асигнувати на її подорож біля двох мілінів французьких франків. Від адміністрації Капелі ми довідались, що до бідування її богато причинився і теперішний фінансовий диктатор Української Народньої Республіки за кордоном п. **Борис Мартос**, перекресливши цю у Жмеринці увесь буджет Капелі. Бо на його думку — се „предприятіє убиточное!...

III.

Але чашу „місійного" горя прийдеться тепер випити усім „місіонерам" правительства Петлюри по усьому широкому світу, і гень за горами і за синими водами.

З браку міліярдів, а може й міліонів, д. Борис Мартос, на порученнє Петлюри, видав наказ всім українським посольствам, місіям і консулятам подбатися видатки. Місії мають бути цілком зменьшені щодо числа осіб „занятих" в „місійному" реместі; тим, що остануться, мають бути обтяті „пейди" (платні) в доволі немилосерний спосіб, а „бічні видатки" мають бути або скасовані або зменьшені до непізнання.

Се є несподіваний удар на всіх „місіонерів" правительства Петлюри.

Доселі вони брали сотки тисяч з українського банку і носили до банків заграничних (на своє імя). Як видавали які гроші, то передвісили для своїх фамілянтів і приятелів або на виставне життє, а тепер і того не буде.

Тепер хиба будуть посилати по кілька тисяч, дім наші „місіонери" не переставали „репрезентувати" України.

Але чи і сього не шкода?

Як вони будуть „репрезентувати" так як доси; як будуть працювати теж так як доси, то чи не шкода на сю забаву надармо гроша?

Пишуть зі старого краю, що на місії в значній части пішли гроші, які зібрано за продану худобу і пашу від селян на Галицькій Україні в часі війни проти польського наїзника.

Чиж не було би справедливійше віддати сьогодня ті гроші голодним і хорим українським селянам, аніж платити з них панам по 5 тисяч долярів місячно?

КОЛИ ГАЛИЦЬКА УКРАЇНА ВИГРАЄ?

Галицька Україна виграє, як не уступить наїзникови.

Як буде тверда у своїй постанові як скала.

Як ніколи не зрадить Києва.

Галицька Україна проголосила злуку з Дніпрянською Україною дня 3. січня, 1919, в Станиславові.

Дніпрянська Україна проголосила тусаму злуку в Києві, матері городів українських, на Софійській площі дня 22. січня, 1919.

Сі дві народні декларації — се закон цілої України по віки вічні.

Хто зрадить сей закон, зрадить свій нарід.

Колиж весь український нарід буде берегти того закона, то він вкінці мусить виграти.

Мусить побідити український нарід і його закон, опертий на вічній і несокрушимій правді.

І коли Галицька Україна буде держатись того закона народнього, то і вона виграє. І вона буде належати до Києва, а не під Варшаву.

Для сього треба, аби вже раз Українці зрозуміли, що **кождий Українець є горожанином, а кожда Українка є горожанкою Української Народньої Республіки.**

Як кождий Українець і кожда Українка мусять все тямити, що Галицька Україна не перестала бути частиною Української Народньої Республіки через те, що на неї напала Польща, — так вони мусять теж памятати, що тимсамим і жителі того краю не перестали ще бути горожанами і горожанками Української Народньої Республіки через наїзд Польщі на їх край.

Наїзд — се насильство.

Насильство — не є правне ані в особистих відносинах, ані в товариських, ані в громадських, ані в міжнародніх.

Насильство все є безправне і воно все мусить програти.

Його програну можна відсунути на якийсь час, але ніколи не можна її усунути. Черга на неї прийде.

Насильство не може позбавити правно української народньої суверенности нашої Галичини, з тимсамим і українського горожанства населення того краю.

Такий все був і все буде суд правний цілого світа.

* * *

Отсього суду мусять незломно держатись усі Українці.

Памятайте всі Українці Галицької України, що ви горожани Української Народньої Республіки.

Навіть ті, котрих Польща насильством змусила до присяги на вірність собі, наїзникови, не перестали бути горожанами Української Народньої Республіки.

Бо насильство все було є і буде безправне.

Але се треба все тямити і все робити треба тільки з того гадкою.

А тоді побіда прийде наша, українська.

Прийде побіда права над насильством.

І Галицька Україна знова буде вільна і злучена з Києвом, як була з початком минулого року.

ВІК НЕВОЛІ — РІЧ ДУЖЕ НЕПЕВНА.

1569 року присягала польська шляхта в Люблині, що лучить Польщу з Литвою, а забирає Україну від Литви — на віки.

Але подув український вітер зі сходу за Хмельницького в 1648 році і Україна перестала бути польською кольонією.

Віки неволі, ухвалений на торговиці в Люблині, тривав усього 85 літ.

* * *

А другі українські землі, західні, оставалися ще в польській неволі аж до її розпаду.

Були ще в неволі 124 роки.

* * *

Галицька Україна була віддана опісля в польську неволю австрійськими цісарями, Габсбурґами.

Загалом перебула вона неволі 577 літ.

Окрему, заостреу неволю зготовили їй були Габсбурґи, коли в 1868 році письменною умовою віддали її були в повну безконтрольну неволю польської шляхти.

Та скріплена неволя Галицької України тривала якраз пів століття. Повалилась аж по упадку монархії Габсбурґів.

* * *

Але і ще на сьому не конець.

Минулого року наложили на Галицьку Україну ще 25-літню неволю аліянти на міжнародньому торзі у Версалі, у Франції.

* * *

Значить, Галицька Україна по польській і австрійській неволі дістала ще одну неволю з ласки аліянтів і уряду Злучених Держав.

До 577 літ неволі додано ще 25. Було би разом 602 роки неволі. Як се вже вистарчило би для того краю, вважають аліянтські дипльомати.

Але що-ж, коли і ся неволя не додержить свого віку.

Поляки, як торгували українськими землями, то брали їх в аренду „на віки", а та „вічність" скоро минала, а що-ж говорити про аліянтську аренду в неволю 25-літню?

Як „вічна" неволя не могла доживати свого віку, то що-ж нині вірити „цісарській" мірі на 25 літ?

Де є та „ліґа народів", котра би хотіла відсидіти собі 25 літ, по цісарськи (в такі часи, що цісарі дрова ріжуть!), щоби допильнувати 25 літ неволі?

Не так то легко припильнувати неволі народу, як її підписати на папері у Версалі.

Ціла та „ліґа" слабко тримається, хотяй підписалися 14 пойтатами президента Вилсона і забезпечується від противних вітрів його „демократією", знаною з торічних ґазет.

Тоді, коли неволя доживає свого віку, аліянтські дипльомати беруться її назначувати ще 25-літній вік в самій галицькій Україні!

Чи не чудовище се? Чи не ліпше було міряти її вік на місяці?

А тимчасом ладити її музей, аби заборонечити її для „демократії"?

не хочете помогти українським дітям на Галицькій Україні удержати свою ґазетку?

Чому Ви ще не вислали 1 доляра річної передплати на ґазетку „Світ Дитини" у Львові?

Як вишлете 1 доляра, то і Ваші діти Америки матимуть рідну ґазетку. Ще бідні братчя і сестри в Галицькій Україні удержать свою ґазетку в теперішню тяжку хвилю.

Можете післати ще одного доляра, або більше, на просовий фонд ґазетки „Світ Дитини".

Посилки адресуйте так:
Михайло Тарнавко, Львів, ул. Зіморовича, ч. 3, Galicia, Europe.

Або посилайте через:
American-Ukrainian Exchange, Inc., 30. E. Seventh St., New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКА ҐАЗЕТА В ЧЕРНІВЦЯХ.

В Чернівцях, на Буковині, виходить українська соціялістичні тижнева ґазета п. з. **„Волн Народа".**

Буковинські Українці що живуть на іміґрації в Злучених Державах і в Канаді, повинні підперти свою ґазетку передплатою.

Сей тижневик коштує на Буковині 50 корон річно, а до Америки ціна буде щонайменше подвійна. Се буває корон австро-угорські, яких обіг обмежений імовірно тільки на Буковину і на заняту Румунами Трансильванію. Який їх курс на румунські леви (леї) або на доляри, — не звісно.

Передплата на доляри для Українців в Америці буде імовірно і до 2 доляри річно.

Адреса така:
VOLA NARODA, ul. Shkilna 6, Czernowitz, Bukovina, Europe.

ВЕЛИКДЕНЬ В НЮ ЙОРКУ,
участи запрошуємо всіх приятелів і знакомих. Гостинниця отворена буде від 9-тої години рано, на Великдень.
Для всіх, що бажають спільно забавитись, устроюємо Великодну перекуску в У. Н. Домі, 217 Іст Шеста ул. До чи призначені на виставку на слідуючу дресу:
FRIENDS OF UKRAINE, 345 Munsey Bldg., **WASHINGTON, D. C.**
☞ Карнавал і Балк будуть під патронатом Вп. Пані Вилсон, жени президента, і других визначних Американок.
К. Дацко, Петро Бих.
42-44

УКРАЇНЦІ, ПОЗІР!

В першій половині сего місяця відбуде ся у Вашінґтоні, в часі Карнавалу і Балю Письменниць, невелика виставка річий з'ображуючих культурне життє ріжних народів. Дуже пожаданим було би, щоби при сій нагоді Українці дали себе знати. Ввиду сього просимо кождого хто має гарні українські книжки, образи, писанки, одяги, вишивки або які небудь українські вироби, щоби був ласкав їх **сейчас вислати асекурованою почтою** (insured parcel post) на нашу адресу. З окрема в листі треба дати докладний опис висланих річий, хто їх зробив, коли, де, евентульно, чи властитель або властителька згідні сі річи спродати і за скільки.

Отсе Бюро з'обовязується заопікуватися сими річами як найстаранніше, щоби вони не пропали, в часі Карнавалу і Балю їх виставити, (згідно сподати), а після виставки звернути їх властителям назад, також асекурованою почтою. Як котрий властитель сего зажадає, то Бюро заплатить кошти пересилки в обі сторони.

Всі річи повинні бути у Вашінґтоні найдальше в понеділок 12-го цьвітня, 1920.

З огляду на се, що час дуже короткий, просимо всіх, хто хоче скористати зі сеї нагоди, аби був ласкав **сейчас вислати річи** на адресу:

FRIENDS OF UKRAINE, 345 Munsey Bldg., WASHINGTON, D. C.

☞ Карнавал і Балк будуть під патронатом Вп. Пані Вилсон, жени президента, і других визначних Американок.

Родимці!

МАЄМО ЧЕСТЬ ВАС ЗАВІДОМИТИ, ЩО ВІД ДНЯ 10. ЛЮТОГО С. Р. ВИСИЛАЄМО ДО ГАЛИЧИНИ ТЛЬКИ ПОЛЬСЬКІ МАРКИ ПО НАЙНИЗШИМ ДЕННИМ КУРСІ. — ТАКОЖ ТЕЛЕГРАФНО. — СПІШІТЬ СЯ З ВИСИЛКОЮ ГРОШИЙ, БО КУРС ІДЕ В ГОРУ. — ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ НА ВСІ ЛІНІЇ.

З поважанєм

Nemeth State Bank,

ІВАН НЕМЕТ, президент.

Головний офіс:

10 E. 22ND STREET, NEW YORK, N. Y.

Філія:

1597---2ND AVE., COR. 83RD ST.,

NEW YORK, N. Y.

ПОЩО ВИ ТЕРПИТЕ?

КОЛИ МОЖЕТЕ ВІДЗИСКАТИ ВАШЕ ЗДОРОВЛЄ У ВАШИМ ВЛАСНИМ ДОМІ ДОБРЕ ЗВІСНИМ СРЕДСТВОМ СЛАВНОГО DOC HART.

Чи є DOC HART? Doc Hart є славним продуктом найлїпшого средства в Злучених Державах. Його ім'я є звісне між тисячами і тисячами недужих людий, котрі відискали своє здоровлє при помочи його помічного средства. Коли Ви є недужі, коли не чуєтесь добре, то пощо Вам брати якісь безнадійні і незвісні ліки, коли можете дістати найлїпший лік роблений під докладаннєм одиного доктора DOC HART? Лише через уживанє найлїпшого ліку можете відзискати здоровлє.

Коли маєте нечистий кров, коли маєте запір, нестравність, лихий апетит, коли язик Ваш в горячці, маєте болї голови, нервини, уроди або кашок; коли чуєтесь недобре по їдженю, нече Вас в жолудку, ворохотить або мнїть Вас від жолудка, болить в кряжах, кроєні на лиці або тїлї, коли чуєтесь ослаблені або утомлені і коли зауважаєте одну або більше з сих обставин, тоді напевно Вам потрібно DOC HART'S HERB RENOVATOR. Не найдете нїчого лїпшого на поправу сего стану. Воно закорочене перед Відчоловіком. Цїна, пїдкоштє лїченє, 6 коробок $10.00 або 1 коробки $2.00 або 1 коробка $2.00.

Коли маєте долгівкість в нирках або пузирі, коли Ваша мич є

Без згляду, що Ви уживали, Ви нїколи не бачили ліку як DOC HART'S. Він поможе Вам; він поміг другим. Рішучо найлїпші ліки, які можна набути. Так скажете собі, коли їх спробуєте і Ви їх поручите другим. Висилаємо їх до всїх стейтів і Канади. Пишіть у власній мові. Хиба є надежнїйше належить висилати до сеї солїдної і звісної фірми:

PITTSBURGH REMEDY COMPANY, 218 Burgwin Bldg., Pittsburgh, Pa.

Важна новина

Telephone Lombard 2698.

Тепер МОЖНА ВЖЕ ПОСИЛАТИ ГРОШІ до старого краю а в короткій буде можна ви передтим полагоджувати всїлякого рода справи.

Не забувайте отже, що від років Вам знана канцелярія, яка находить ся у власнім будинку:

1) Виробляє і потверджує всїлякі Документи так для Америки як і для всїх инших держав в Европі, то є Контракти купна та продажи, Скритти довжні, Повновласти і т. д.
2) Пересилає гроші до краю тано і безпечно.
3) Виробляє пашпорти до краю.
4) Продає шифкарти на всї лінії.
5) Продає і купує доми, грунта так в Америці, як і старім краю.
6) Занимаєть випукуванєм і стягнєм спадків в кождій державі.
7) Асекурує доми і меблї від огню.

ПОРАДИ ВСЯКОГО РОДА ЗОВСІМ БЕЗПЛАТНО.

Пишіть або голосїть ся на адресу: 8—

T. J. HRYCEY and CO.,

329 SO. 4th STREET, PHILADELPHIA, PA.

Real Estate Broker, Notary Public, Insurance and Information Office

Канцелярія отворена кождого дня (крім недїль) від години 9-тої рано, до 9-тої вечером.

ДО ГАЛИЧИНИ ДОРОГА ОТВОРЕНА

Карти корабельні до ГАЛИЧИНИ ЧЕРЕЗ ВІДЕНЬ можна тепер дістати через правного банкера і агента карт корабельних, ГЕНРІ С. ЗАРО.

Цїна з Нео Йорку до Відня виносить $99.50 включно з податком воєнним.

ДО ГАМБУРГА $105, включно з податком воєнним.

Се є одна з найпростійших доріг для кравих людий для поворту домів. Всї ті, що хотять їхати до рідного краю, повинні порозумітись сейчас з правним банкером і агентом карт корабельних, Генрі С. Заро, щоби заздалегідь забезпечити собі виголу і карту, бо місця на кораблях є ограничені а попит за картами є дуже великий.

ЦІНА ПОЛЬСЬКИХ МАРОК ЗІСТАЛА ЗНИЖЕНА.

Я можу Вам тепер дати 130 марок за $1.00, а сейчас є найнизша з усіх. Се є одиної гроші, які тепер курсують в Галичині. Я пересилаю гроші до всїх частий Галичини і гарантую, що вони дійдуть там скоро і даю Вам посвідку підписану відповідною гроші, із доказ одержання гроший.

ПАШПОРТИ МОЖНА ДІСТАТИ БЕЗПРОВОЛОЧНО.

Я маю особних людий, які Вас обслужать безпечно, щоби дістати пашпорт без надаваньної проволоки.

Я купую Ліберти Бонди і плачу за них найвисшу цїну.

Банк є відчинений до 7. год. вечер. В недїлї від 9. рано до 1. попол.

За інформациєю голосить ся:

УКРАЇНСЬКОГО БАНКИРА

HENRY C. ZARO,

(управленого Банковими Законами стейту Нео Йорк)

39 COOPER SQUARE, NEW YORK, N. Y.

(Third Ave. cor. 6th St.). (Власний будинок). 28—

ВІДОЗВА ПЕТЛЮРИ.

Кинуті політикою царського імперіялізму у бійку за чужі Вам інтереси, пійшли Ви, козаки-Українці, на кривавє дїло темнї, без знання чого бетеся і за що гинете. Бо самодержавці кріваві погнали Вас багнетами і нагаями, не пікаючись про Ваш добробут, Вашу освіту і народні інтереси.

Їм потрібні були темні, затуркані, залякані полки мілїонів народу, щоб нишком робити своє дїло експльоатації, щоб Вашою работою, Вашою силою добувати своє „благоденствіє"

Кріваві вир закрутив Вас з фронту кинув у неволю. Тут Ви, козаки, потроху прийшли до себе, стали просипатися і зрачими очима дивитися круг себе.

Ви побачили, що Вас дурили, туманили Вам голови.

Тут красші сини Ваші, свідомі сини своєї нації, взяли на себе великий обовязок, понести до Вас світоч знання, національної волї і блакітно-жовтий прапор визволення, перетворивши осередки Вашого перебування в огнища культури і національної роботи по той бік кордону.

А по той бік кордону, на широких просторах землї української вірні сини й могутне повстали до боротьби за незалежність і будуванне власної держави. Широко залунав дзвін волї, засяяло сонце правди і свободи й на раз Український Народ став до власного державного життя.

Тоді й Ви, козаки-невільники, стали до загальної роботи на українській ниві: Ви організувалися в громади, заклали товариства, школи, книгозбірні, театри, працювали, вчилися, щоби бути гідними слушного менту внести й свою долю праці до загальної народньої скарбниці.

Із Вашої среди прийшли на Україну славні сині полки, які були красним доказом тої роботи, яку зробили Ви за кордоном в неволі. То були сильні дисциплінованість, національною свідомістю і могучим духом українських вояки. Вони мали щуру велику й безкорисну любов до рідного Краю.

На жаль революційний уряд України не використав всїх сил національно-свідомих вояків Українців, бо московський генерал Павло Скоропадський, підтриманий багнетами реакційних німецьких генералів на Україні, взяв гетьманську булаву в свої брудні руки, щоб придавити широко-демократичний рух українського народу і його могутні розмахи в будуванню суверенної Народної Республіки, а разом з тим продав також і Вас, козаки-полонені. Ви мусїли цїлі чикати й чекати.

Нова республіканська влада робила усе можливе, щоб визволити Вас з неволї, але заходи уряду не сповнилися і Ви мусїте ще й досї залишитися в неволї. На перешкоді Вашому визволенню стали ріжні авантюрники, що хотїли ще раз використати Вашу силу й житє для своїх цїлий.

Формуванне добровольчих армій Колчака, Денікіна й Юденіча, їх численні агенти серед Вас хотїли силою притягти Вас до служби знову не навідомі Вам цїли, для боротьби за чужі й противні Вам інтереси. Ріжними хітрощами, а де й силою вони примушували Вас їхати у віддаваги своє житє знову за „єдиную і неділимую Росію", їхати, і допомагати знову гнобити політично й національно своїх братів.

Одначе Ви, козаки-страдальці, не піддалися улесловим словам агентів-добровольців і не піддалися затягнути себе до війска ворожого Україні, а стали ще більше гуртуватися, ще енерґічнїйше провадити свою працю, національну роботу.

Я і моє правительство, слїдкуючи від давна за Вашим життєм тее організацією і культурно-просвітньою роботою яку Ви зробили, дуже тїшуся зростом сеї могутньої народньої хвилї, глибоко національної, щиро української і вірю, що Ваша робота принесе красний плід, дасть реальні, корисні наслїдки для усього народу, як я уже раз мі переконатися.

Я тїшуся що Ви, козаки, терпелїтні страдальці маєте в собі сили до боротьби, що у Ваших серцях палає щира любов до Рідного Краю, яка двигає Вас і серед сих важких, несприятливих обставин, до роботи на добробут і щастє українського люду, і сердечно дякую Вам за щиру і отверту працю.

Я вернїв, що уже недалекий той час, коли Ви свідомі і національно виховані, організовано стройними рядами повернете на Україну і тут станете до широкої роботи охорони і будівництва многострадальної України.

Я знаю ту роботу яку зробили Ви і що ще можете зробити.

Потерпіть ще трохи, зберіть всї силу духа, тримайтеся. Уже недовгий час Вашого повороту, коли приголубить і пригріє Вас українське сонце.

Слава Вам, козаки-страдальці, щирі робітники і вірні сини свого народу.

Хай живе могутнє, отверте слово Українського Народу.

Хай живе Українська Народна Республіка.

Голова Директорії та Головний Отаман військ Української Народної Республіки

Петлюра.

ПОЛЬСЬКА „КУЛЬТУРА".

(Продовжа статтї).

Щоби побороти свого противника, треба ужити такого оружя, яким воює противник, коли вже не лїпшого. Але щодо Ляхів, то їх навіть не треба бити їх оружем, бо вони себе самі ним побють. Щонайбільше, треба їм помогти для їх остаточного поражения, а там вони вже зладуться, поборені своїм власним оружем. Коли Нїмці в світовій війні зачали уживати поганих способів войнования, то є субмарин і трійливих ґазів, то замісць собі помогти, вони себе тим поборoли і морально і матеріяльно. Моральна побіда над Нїмцями була така, що коли вони уживали нелюдських способів войнования, цїлий світ з погордою й обуренєм осудив негідний спосіб боротьби, звертаючи свою оружну силу проти варварської нїмецької тактики. За точні матеріяльні втрати світ може нїколи не дізнається, бо кілько субмарин і їх залог пійшло на дно моря, а кілько нїмецьких жовнїрів погибло від затроєнія їх власними ґазами задля недогідного вітру, а тим знають лише нїмецькі команданти.

Подібну негідну тактику примінюють новочасні варвари-Ляхи, нападаючи на нашу українську національну індивідуальність, і продовжають свою підлу боротьбу вже цїлими віками, хотяй не з великим успіхом, бо до сеї пори не змогли і вже нїколи не зможуть убити в нас українського козацького духа. Під покришкою шляхотства і фальшивої лицарської чесности ак дрендава дурили вони цїлий цивілізований світ, представляючи себе за одинокий „культурний" нарід в цїлій Східній Европі. Світ пізнався вже нинї на ляцькій облудї і не рідко можна подибати в ріжних поважних часописях оцїнію про ляцьку культуру.

Назадницька шікагоська часопись „Дзеннік Звіонзкови", ч. 73, з 26-го марта с. р., помістила статтю, підписану Юзефом Капусьцінським, яка кладе яскраве свідоцтво на польську культуру. Сю статтю подаю отсе в дослівнім перекладі.

НАРІД ПОЛЬСЬКИЙ НА ПОДІЛЮ І УКРАЇНІ,

Звичаї і пісні. — Відносини до „мужиків". — Старі традиції. — Засїв України. — Костел і школа. — Нова брама польської еміґрації.

Цікаві є звичаї польського народу на Україні. Всї говорять собі по новому, з перед пан. В хатах переважно є примірна чистість і порядок; в світлині немаї підлоги лише глиняно-вібіленна, так майстерно помальована, що виглядає на сірий мармор або камінні плити. Стіни і печі розмальовані десенями, ріжними красками.

Весїлля відбувається з ріжними обрядами.

Перед вінцом до шлюбу молодої дружки співають розпуховні пісні і плетуть вінки. Потому розплїтають косу панни молодої, а опісля слїдує накладанє корони, т. є. вінця на голову; відтак дуже гарно ведуть стіхом виходуючу дружбу. Опісля панство молодої падають при ногах перед батьком і матерю на колїна, а ті, кладучи хлїб на їх голова, благословлять.

Між тим є ще викуп панни молодої. Коли приміром сю дївчину передтим любив другий або й жиди, він виходить на дорогу на зустріч з хлїбом і ставить на верху кілька сот рублїв. Пан молодий відбирає сей хлїб, але мусить зберути два рази таку суму як була поставлена.

Побожність і жертволюбність для костела і релїґії є великі.

Барда з природи є музикальний і музикальний. Богато дївчат і хлопців уміє грати на скрипцях, цимбалах і балайлайці, на тім любім з розповсюднених інструмент. При кождій роботі, чи то в полї підчас жнив, чи при копаню барболи, чи весною при поторобі кукурузи і тютюну, всюди лунає при роботі пісня. Пісні те є дуже милозвучні і гарні. Більшість тих пісень співають по руськи, але в чуй і ґальицькій, котрі продовжально не були друковані, але передавані з уст до уст з часів польських воєн по розборах або пізнїше роботу. Нарід є дуже гостинний. Бистрий, хоч трохи говорить по польськи; тоді не питаються, хто і що, а вже уважають його за брата і сердечно приймають.

Щодо руських мужиків, хлопів, нарід польський відноситься по братньому, але зі знаменною гордостю, висшостю. Памятають завсїди, що шляхтичеви шабля, мужикови свиня. Дивне, що майже в тійсамій степені відносяться до Мазурів. Хто не має том незвісним і окінченим ні „сей", „ді", „цкі", той не має нїкого повідання, яке повинен знати.

За царських часів кождий Поляк, коли хотїв вести який гандель, якийсь інтерес, або хотїв бути урядником або чиновником, то коли не був православним, не мав місця. Тепер дїлось по кождому повстанню. Коли хтось не хотїв їти в Сибір або в тюрму, вистарчало, коли перейшов на православє. З тої оцеї причини так много шляхотських назвиск мають Русини.

Цїлі села нерза по кільканадцати років такого переслїдування з польських (ту ставали чисто русьними. Старі шляхотські традиції переховують старанно. Польський нарід для відрізненя від хлопів, убирається лїпше. Мущини носять сурдути, черепки, краватки, а жінки носять такі спідниці як і у нас в місті. Народні танцї і пренїсні. Ми, що ми є більше Кравова, не уміють так красно танцювати краковяка як на Подїлю.

Як лиш повстала Україна, почали нарід до тої степени балакучий, що богато Поляків обурювалися на селоки їм хто сказав, що вони є Поляками. Головно такі случаї були межи молодїжю й інтелїґенцією, котра ходила до українських шкіл.

Засїв Українцїв удається вповні через пасивнощо і пропаґанду, а також через популяризованє брошурок в дешевих виданях.

Костел і школа повинні бути і на Подїлю опікунами народа. Велике є число костелів чудових, але більша часть цїлком занедбаних. Страшно богато наших (?) святинь є перетворених на церкви. Але є такі старі люди, котрі не одну церкву памятають, що ходили до неї на відпуст, коли ще була костелом.

Подїлє і Україна представляється корисно для Польщі, як нова земля для польської еміґрації, а головно для еміґрації інтелїґенції і народних дїлів.

Вправді не брак так званих Крулюф-Духуф, людий, котрі для вігчини все жерлуються, для їх є камінь. Такий п. Ґадзовскі, Заєтскі, ксьондз Бончковскі і другі є тими сїяками польського слова, є комітети, сейбінґи межи Польщею і тим народом на Подїлю межи повними з старими дїтами.

Юзеф Капусьцінські.

Хто з уватою перечитає повисшу допись, той без сумніву мусить догадатись, коли дїцькі варвари задумують заінструювати свої субмарини в роді Юзефів Капусьцінських і пускати свої трійливі ґази, в роді своєї пропаґанди.

Чи знаєш вже тепер український „хлопе-мужику", кому на окупацийні варварами-Ляхами України вішають, мордують, замикають і винищують всю нашу інтелїґенцію, наш найкрасший цвіт-надію; замикають українські школи і палять українські церкви?...

Коли противний вітер не зайде, то недавно над нами запанує польські панбуг, а лише з ласки і неприявно буде на нас світити польське сонце.

Окин Легин.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ПІТСБУРҐ, ПА. Отсим повідомляється членів товариства ім. Івана Франка, від. 53, що місячні збори відбудуться в недїлю, 11. цвітня с. р., в залї під церковю при 7-ій і Карсон ул. На сих зборах вибереться також касієра. Членів позаміскових проситься, щоби свої належитости пересилали на адресу секретаря. Початок зборів о 2-ій годині пополудни. — П. Шпакула, секр.

ЗЕЛІЗНІ ЗУСИЛЯ МНОГИХ ЛІТ

доказують, що Von Schlick's Bulgarian Blood Tea є найцїлнїйшим ліком домашним в світі на недомагання жолудка, кишок, нервів, нирок і крови. Для перемаганя перестуди і зайв цьвечишася від інфлюенци, грипу і пневмонії, уживте завдяне перед спанєм. Памятайте, що є лише правдивий

БОЛГАРСЬКИЙ ЧАЙ НА КРОВ

Уживайте лїкарственого і насїдуваного а жадайте у Вашого аптикаря Von Schlick's Genuine Bulgarian Blood Tea або вишлїть $1.25 на одну коробку для родини або $3.15 на 3 коробки або $5.25 на 6 коробок. 42

Адресуйте:

H. H. VON SCHLICK,

President, Marvel Products Co.,

29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

В СУСЇДСТВІ ФАРМА ДО ПРОДАЖИ

143 акри землї, з того 25 акрів доброго ліса, нові, будинки, дім на 14 кімнат, будинки самі вартости $7000, 2 молодої коні, 9 коров, 6 телят, 2 ґрості льохи, 1 кабан, 150 курок, всї машини потрібні до фармерки, великий сад, 58 яблонок, грушї, сливи, пісеи, черешнї, 3 пні пчіл, всї річи в ціцї, 80 кущорків дерев і виноград. Цїна за всьо $8000.00, половина готівки, решта на малї сплати на 9 лїт. Фарма мусить бути продана в короткій часї. Причина продажи—брак здоровя. Маю до продажи також мало більших фарм, добрих і дешевих. Longest's до: JOHN SAFRAN, R. F. D. No. 1, Owego, N. Y. 40-51

КРАСА ВРОДА МОЛОДОСТЬ!

Се є правда, що Ви можете виглядати о 20-ять молодші як є. Видїлєно є.

Недокладности і неправильности Вашого тїла, неса і уший можуть бути справлені без болю і без втрати часу. Женщинї і мущини нїяк прийдуть або випуть по кишочку, яка описує все в подробицях. На кишочку треба післати 10 центів. Також яку з успіхом хорих мущин і женщин з якоїсебудь недуги. 25-лїтня практика. Офісові години: від 9-ої рано до 7-ої вечер кождого дня, в недїлї до 4-ої пополудни. Адреса: Dr. G. BUKKI, 407 East 66th Street, New York, N. Y. 34e-73

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ НА ПОСЛІДНІ КОРАБЛІ ВИСИЛАЄ В МІСЯЦЮ ЦВІТНІ

СТАНДАРД БАНК

В найблизший час відходить до Европи отсї корабли:

Саксонія	12. цьвітня	вирвет до Гамбурга
Монголія	13. „	до Гамбурга
Карманія	13. „	до Відня і Ґданьска
Мінертанія	14. „	до Ґданьска
Кай. Вікторія	24. „	до Відня і Ґданьска

ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ НА ВСІ КОРАБЕЛЬНІ ЛИНІЇ ПО КОМПАНІЙНИХ ЦІНАХ.

1000 МАРОК ЗА $8.00

разом з пересилкою і повною гарантією висилає наш банк до Галичини. Ми стоїмо в звязи з европейськими державними банками. В тому ми є всякі пересилати Ваші гроші скоро і безпечно по найтаньше щоденним курсі. Видаємо ордрів „ЧЕКИ" до всїх світових банків, приймаємо опінциєти на банкові книжки, за котрі платимо 4 процент, полагоджуємо всякі нотаріальні справи.

Наш банк відчинений кождого дня до 8-мої години вечер.

STANDARD BANK

ДАВНІЙШЕ LEDERER'S BANK

AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

НЕДУГИ МУЩИН

Dr. Koler, 638 PENN AVENUE, PITTSBURGH, PA.

DR. KOLER є одиноким українським лїкарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 лїт досьвіду у лїченю. Я лїчу ревматизм, пропукляну, гемороїди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утроби, нирок, кишок, мікура недуги шкіри, як і всї недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 314 і 606 уживаєся при лїченю недуг крови. Голосїть ся особисто, почтою не лїчу.

ГОДИНИ ПРИЙНЯТЯ: від 9. рано до 8. веч., в недїлї від. 9. до 2.

ЧЕСНА ОБСЛУГА І СОВІСНА ПОРАДА

єсть найважнїйшою причиною чому тисячі Українцїв звертаються до

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА

в ФІЛАДЕЛФІЇ

в справі відїзду до краю, спровадженню родини до Америки і всїх инших справах.

Як маєте вже пашпорт купуйте шифкарту тільки в Бюрі. Таким добродійством Ви поможете українському товариству а не чужому агентови.

Як не маєте пашпорту так ми Вам вистараємося. Пишіть по інформації до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.

322 North 8th St. Philadelphia, Pa.

Канцелярія Бюра міститься у власнім домі.

МАЛИМ КОШТОМ

можете мати власну господарку і забезпечити собі Вашу будучність, щоби тих тяжко не гарувати на старші лїта. Можете у нас купити малу фарму о 10.000 квадратових стіп найлїпшої уроджайної землї, рівної, чистої без жадних корчів за 37-15

$375.00, $50.00 ЗГОРИ І $8.00 МІСЯЧНО НА ВИПЛАТ.

Земля находить ся при великім фабричнім місті Нео Бронсвік, стейт Нео Джерзи, 50.000 людности, 55 мінут віддалення з Нео Йорку, де находять ся всїлякі фабрики, з доброю платнею. На тій землї вибудуємо Вам хату після Вашої вподоби, ми можете виплачувати таксамо як рент.

В цїлій купнї компанїя нертає кошти подорожи.

Офіс отворений також в недїлї до полудня.

Не зволїйте а рішайте ся скоро. Приймаємо Ліберти Бонди як готівку. Пишіть або голосїть ся по дальші інформації до

HAMILTON REALTY CO.,

63 PARK ROW, WORLD BLDG., ROOM 910, NEW YORK CITY.

КОМПАНІЯ Є ПІД КОНТРОЛЕЮ СТЕЙТУ.

ДОЛЯРИ ДО ГАЛИЧИНИ І ЛЕЇ ДО БУКОВИНИ

За доляра в краю дають більше марок як тут декотрі банкирі. НАШ СПОСІБ пересилки гроший до краю найлучший: скілько долярів пришлете до нас ТІЛЬКО ПЕРЕШЛЕМО з малим додатком на видатки.

ШИФКАРТИ З КРАЮ І ДО КРАЮ

Отже ще сьогодня довідайтесь у: 42-54

MARK BIRNBAUM,

11 THIRD AVENUE, NEW YORK, N. Y.

До КРАЮ!

ШИФКАРТИ ДО ГАМБУРГА $100. — Корабель „МОНГОЛІЯ" відходить 10 цьвітня, „САКСОНІЯ" 12. цьвітня, а „КАРМАНІЯ" 13. цьвітня.

ДО АНТВЕРПІЇ $75. — Корабель „ФИНЛЯНД" відходить 7. цьвітня.

Шифкарти із колїйовим білетом, як до Відня коштує $85.

ДО ҐДАНЬСКА $110. — Корабель „ВІРДЖИНІЯ" відходить 20. цьвітня. Шифкарти на цїй кораблї, що відходить до Ґданьска кождого тиждня, коштує $117.

Продаємо шифкарти із колїйовим білетом до ВІДНЯ, КРАКОВА, ВАРШАВИ і инших місцевостий найнизшими компанїйними цїнами.

Присилайте сейчас завдатки на зарезервованє місць.

ПАШПОРТИ виробляємо в кількох днях.

КУФРИ АСЕКУРУЄМО від випадків.

ПОСИЛАЄМО гроші до краю по НАЙНИЗШИМ КУРСІ і з ПОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ.

MORRIS ENGEL, Banker,

129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

ХОЧЕТЕ ЗЛОЖИТИ ГРОШІ В БЕЗПЕЧНІМ МІСЦІ?
ХОЧЕТЕ ДІСТАТИ ВІД СВОЇХ ОЩАДНОСТИЙ ДОБРИЙ ПРОЦЕНТ?
ЗЛОЖІТЬ ЇХ В

BOSAK STATE BANK, Scranton, Pa.

якого кличем є:
„НЕПРАВДОВО ЛИШ ДО ЧАСУ, ЧЕСНОТОЮ НА ВСЕ".

Не переховуйте гроші в хатах в сінниках подушках, куфрах, але зложіть їх до тревалого і безпечного банку.

ДЕ БИ ВИ НЕ БУЛИ

в дорозі, на далекім заході, на півночи чи на полудни, у великім місті або малій місцевости, можете переслати свої ощадности в реджістрованім листі, на *Postal Money Order* або *Express Money Order*. По одержаню гроший вишлемо Вам банкову книжочку.

КОЛИ ПОТРЕБУЄТЕ ШИФКАРТУ ДО КРАЮ;
КОЛИ ПОТРЕБУЄТЕ ШИФКАРТУ ДЛЯ КОГОСЬ З КРАЮ СЮДИ;
КОЛИ ПОТРЕБУЄТЕ ВИСЛАТИ ГРОШІ ДО СТАРОГО КРАЮ;
КОЛИ МАЄТЕ ЯКУ КРАЙОВУ СПРАВУ ПОЛАГОДИТИ;

взагалі в кождій і якійнебудь потреби звернїться все з довірем до найбільшого чисто славянсько-християнського заведення

BOSAK STATE BANK, Scranton, Pa.

ТВЕРЕЗИЙ ГОЛОС.

В варшавськім тижневнику „Сьвіту" ч. 2 з 22. лютого с. р. під заголовком: „Визволюймо себе самих" читаємо:

„Наша преса є повна зголошення про визвольну ролю, яку має сьвоєю ти Польща супротив своїх сусідів на Сході.

„Старим кличом повстанців „за нашу і вашу волю" потрясається на усі боки, не спостерігаючи, що сей клич — звучить тепер гіркою іронією в устах Поляка.

„Возьмім тільки кілька примірів з области наших відносин з Україншами.

„В своїм часі в грудни комуніка польського генерального штабу доніс нам, що наслідком порозуміня з українським правительством війска польські обсадили хвилево Камінець Подільський.

„Минули два місяці і.. Поляки заборонили на українській мовлени говорити і писати в урядових справах по українськи. Наказано перемалювати українські вивіски і заступити їх польськими. Заборонено носити українські військові відзнаки, Камінець Подільський оголошено повітовим прилучеим до Польщі. Заборонено видавати українські соціялістичні газети.

„Сором палить кождого чесного Поляка, коли довідується про такі факти.

„Так виглядає сучасне „за нашу й вашу волю" і скажім — значить се слово сьогодні „за нашу й вашу неволю". — Бо утягаючи слабших сусідів, нищучи в них довіря до Польщі, сіючи в їх думах ненависть і бажання пімсти — родимо ворогів, а душу польського народу затруваєтся найстрашнійшою отрутою — затраченем віри в ідеал волі. Твориться ненависть довкола Польщі, а в Польщі угрунтовується людий, які знають надужитєм і насильством над слабшими.

„А сього й так в Польщі богато. Проте перестаньмо визволяти сусідів; вони радо вирветься нашої помочи. Подумаймо красше над визволеннем себе самих з пут корупції і страшної капіталістичної анархії".

Ф. Скацелік.

ІЗ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Голод на Карпатській Україні.

Один чеський діяч в Ужгороді пише до „Нар. Лістів":

„Посилаю кусень „хліба", який принесла депутація села Мала Турция, перечинського повіта в Закарп. Україні. Люде сі з плачем розказували, що такі їхліб мусять їсти вони та їх діти, які з того дістають ріжні недуги й мруть. Не перший раз бачу такий хліб; бачив я вже його й у инших депутацій тутешніх гірських сіл. Біда сих верховинців безмежна. І так у Волошанці живляться люде цукром, їх одинокою стравою. Цукор розпускають в теплій воді та її пють. В богатьох селах не дістають більшого приділу муки ніж 2 до 3 кг. на голову місячно, тай той приділ досить часто взагалі відпадає. Голодовий тиф та инші пошестні недуги панують в тих околицях. Про причини сього сумного явища не хочу говорити, годі тек когось винити, де обставини дужші від людей, тай не є метою сеї дописи глядати причин.

Метою мого письма є шукати й знайти поміч. Чейже годі допустити, щоби тутешний добрий нарід, який держить з нами, чи він себе зове Українцем чи Москалем, всеж таки се нам рідна кров, — щоб він гинув з голоду. А сі люде тут так вчас вірять, що ми їм хочемо й можемо помогти. Тутешний харчовий уряд працював всіма своїми силами, але чудес творити не в сили. Сюди довезено ледви четвертину дійсного запотребування, при чому вказувано на се, що й у прочих частях республики панує недостаток. Тут однак наступає вже катастрофа. Пригадую собі, яким способом поміг Берлін раз Відневи а другий раз Пештови, коли населенне Берліна зіклоси свойого приділу на один день в хосен Відня. Чи не могло би населення инших частин республики, коли не всюди, то бодай трохи красше заосмотрених країв, наслідувати сей приклад? Може би на відповідний поклик знайшлося в Празі, нашому осередкові, досить людей, які би взялися за сього рода акцію. З боку фінансового ціла акція не була би получена з ніякими жертвами, бодай з дуже малими, бо тутешний голодуючий люд не просить о милостиню, лиш просить о кусок можливого хліба, за який хоче заплатити. Був би я вельми щасливий, коли би сі стрічки принесли поміч тутешним вбогим верховинцям, а нарід сей, вірте мені, був би ще щасливійший й вельми вдячний, якщо одержав би підмогу 40—50 вагонів грошу зносніймої муки".

Чи, та яким успіхом увінчалася ся допись культурної людини, не знаю, бо допись поміщена щойно 25. лютого с. р. Як вичитаю про се в чеських газетах, поспішу доносити — як таком кож про се, чи скажуть собі Чехи підписувати чисті папери... як се діється в Галичині.

О. Б.

НОВЕ І ДУЖЕ ПРАКТИЧНЕ ШИЛО

ОДНО з найвигіднійшого ЗНАРЯДУ яке повинен кождий чоловік посідати для вигоди в дома і стайни. Можете направляти ним упряж, ремінки, карпети, двері, мішки і все що тілько потребуєте, реперації. Воно шиє скоро і мощно так як машина і є нешкідливою, вартостию для кождого хтоб не потребував його. Коли суть вигодовані до ховання дратви, щоби се не корчила. Кождий мущина повинен мати се шило, без згляду на своє занятє. При повороті на вітчину воно дуже вам пригодиться, бо в сей час, буде неможливо там щось подібного набути. Висилаємо за $1.00 і додаєм 25 ярдів шевської дратви і (2) дві голки даром; 7 шил за $5.00; особо можете в нас дістати голки по 10 цн. за штуку а дратву по 15 ц. за звиток. Витніть се оголошенє і залучіть 3 десять-центові марки (30c stamps) на оплату почтової пересилки а решту доплатите при відбиранню, або відразу залучіть $1.00 в листі вишлить до: 36вс

PEOPLE'S SUPPLY CO.,
Box 51, Sta. D, Dept. 98,
NEW YORK, N. Y.

ЧИ ВИ Є ХОРІ? ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Єсли терпите на яку хоробу, без ріжниці як довго і якар не міг Вас вилічити, ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ. Я ПРИВЕРНУ ВАС НАЗАД ДО ЗДОРОВЛЯ.

Відразу або брак гроший ані не встримує Вас. Богаті як і бідні однаково обслужені. Я є найбільший в Пітсбурзьки спеціяліст і лічу мущин вже від богатьох літ. Мам найлїпше знаряддє сього, являючи X-Рей машину, через котру можу Вас переглянути, як через зеркало. Власний департамент дроґерії, де є тутешні і імпортовані. Аптарства. НЕ НАДМУШУЙТЕ СЕБЕ, але зараз прийдіть до мене, як до приятеля. Говорю Вашою мовою. Одна візита переконає Вас, що я можу для Вас зробити.

Посідаю спеціяльні ліки на хоробу крови а лічу слабости в протягу кількох днів. Я вилічив тисячі випадків слабости мущин, хороби скірні, ревматизм, хороби жолудка і трубок, сверблячка, гемороїди і всі пропчиї слабости. ЦІНИ УМІРКОВАНІ. 38-49

Prof. Dr. H. G. BAER, 511 SMITHFIELD STREET, PITTSBURGH, PA.

НАПРОТИ ПОЧТИ.

ВАЖНЕ! — Витніть се оголошенє і принесіть його зі собою.

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ВО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузі, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, а ним в рідній моїй договорите, він Вам скаже відразу, і цілком ся на Вашій недузі, чи Вам лічене що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ всі отсі недуги: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лічить новою машиною примінюючи електрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лічить затроєнє і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болї голови, запорсть, болї кривоки, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, паралїж, випадане волосся. Лічить всі жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЕ ЛЕГКИХ.

S. M. KAUFMAN 111 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Год. офісові: що дня від 9. рано до 8. веч., в неділю від 8. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і попали в знеміру і все занехали, то згодьсть ся, щоб бути безплатно ограненим і засягнути моєї опінії та поради. Позаяк я маю 17-літну медичну і операційну практику в лїченю ХРОНІЧНИХ, НЕРВОВИХ І ЗЛОЖЕНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН, Ви осягнете користи з мого досьвіду кождого разу коли лише. мене відвідаєте. Я приміняю для Вас найновійші наукові методи лїченя, так електричні як і медичні, якими розпоряджаю. Коли після моєї опінії я не буду міг Вам помочи, то я не потребую Ваших гроший. Коли Ви є недужі, ослаблені, нервові або вичерпані, порадьте ся мене ще нині.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

КОТРІ ТЕРПЛЯТЬ НА ХРОНІЧНІ, НЕРВОВІ, КРОВНІ, СКІРНІ АБО ЗЛОЖЕНІ НЕДУГИ, АБО КОЛИ ВИ Є ДІТКНЕНІ ДОЛЯГЛИВОСТЯМИ ЖОЛУДКА, КИШОК, ПЕЧІНКИ І НИРОК, АБО КОЛИ МАЄТЕ РЕВМАТИЗМ, БОЛІ В КРИЖАХ АБО ВЯЗАХ, ВТРАТУ АПЕТИТУ, БОЛІ ГОЛОВИ, ЗАПІР, ЗАВОРОТИ ГОЛОВИ, КАТАР ГОЛОВИ, НОСА І ГОРЛА, ПОРАДЬТЕ СЯ У МЕНЕ.

Не тратьте більше часу ні гроший.

Моє офіси є заосмотрені новими електричними і механічними апаратами, які дали поміч, коли другі методи завели.

Сотки операцій як у мущин так і женщин уникнено через скоре властиве застосоване найнівійших наукових метод.

Мої ціни за лїченє є дуже приступні і не більші які Ви в силі і хочете заплатити за поміч і успіхи осягнені через мене.

ПАМЯТАЙТЕ. Порада і ОГЛЯДИНИ даром. Злоїкане, недогляд і невластиве лїченє є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного лікаря.

Години приняти: від 9. до 4. попол. і від 6 до 8 вечер. **DR. RUSSELL,** В неділї і сьвята від 10-ої до 2-ої в полудне.

176 E. JEFFERSON AV., другі двері на схід від Вудвард. DETROIT, MICH.

Columbia
Українські Рекорди.

ТАНЦІ ПРОГОНЯТЬ ВСЯКИЙ СМУТОК

10 Inch 85 cts.

E 4467 — Наші жовніри 69. полку. / Герої фронту.

Повертаючи вечером в хату, серед умученя по денім занятю, найдете милий відпочинок прислухуючись сьому рекордови. Спочиньте і слухайте оба куснки. Се пориваючі військові марші грані бандою Тавіюса, сего Сузи Заходу. Потім заграйте їх до танцю. Тоді почуєтесь свіжим як з ранка.

E 4468 — Вальс совганки. / Клярнет. Мужицький Вальс.

Коли лиш почуєте Вальс совганки, то Вас пірве в танець так гладко, начеб Ви совгались на ставку в рідним краю. При сім куснику легко танцювати і ніколи не змучитесь. А коли заграєте другий вальс, то клярнет настроїть Вас до ще живійшого танцю. Оба кусники грає банда Тавіюса.

Инші рекорди для Вашої веселости.

E 2729 — Ще не вмерла Україна. Михайло Зазуляк. / Веснівка. Михайло Зазуляк.

E 3353 — Повій вітре. Д. Медовий. / Вечір на дворі. Д. Медовий.

E 3689 — Бичок. Комедіян, М. Водяной. / Кобила. Комедіян, М. Водяной.

Спитайте у Вашого продавця о новій катальоґ Міжнародної Інструментальної Музики

Кождий продавець Columbia радо відограє для Вас сї рекорди зовсім безплатно. Він дасть Вам також катальоґ українських рекордів Columbia. Жадайте їх у него.

Рекорди Колюмбія віддають найлїпше голос на Колюмбія Ґрафоноля. Ціна $32.50 до $2.100.00.

Коли купуєте плити, то жадайте тільки плити „Колюмбія" і подайте число плити.

Звертайте увагу на сю торговельну марку на всїх плитах Колюмбія.

COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY

Columbia Records Grafonola

ВИТНІТЬ ПОВИСШЕ ОГОЛОШЕНЄ, ЗАЗНАЧТЬ ХРЕСТИКОМ У СІМ ОГОЛОШЕНЮ ТОЙ РЕКОРД, ЯКИЙ ВИ ХОТІЛИБ КУПИТИ, ВИПИШІТЬ ПОНИЗШЕ СВОЄ ІМЯ І АДРЕСУ І ВИШЛІТЬ ЦІЛЕ СЕ ОГОЛОШЕНЄ ДО НАС ВРАЗ З ЧЕКОМ, ЕКСПЕРЕСОВИМ АБО ПОЧТОВИМ МОНЕ ОРДЕРОМ НА ПОКРИТЄ НАЛЕЖИТОСТИ ЗА ВИБРАНІ РЕКОРДИ, А МИ ВИШЛЕМО ВАМ СЇ РЕКОРДИ СЕЙЧАС ОПЛАЧЕНО ЧЕРЕЗ „ПАРСЕЛ-ПОСТ".

ІМЯ .....
УЛИЦЯ І ЧИСЛО .....
МІСТО ..... СТЕЙТ .....

Адресуйте лист до:
WIDENER'S COLUMBIA SHOPS, Dept. Fl. 12, 411 Fifth Avenue, NEW YORK CITY.

SPRINGFIELD AVENUE MUSIC SHOP

де находить ся комплетний вибір українських рекордів
ПРИЙДІТЬ І ПОСЛУХАЙТЕ. 123ч132
ВЕЛИКИЙ ВИБІР СПІВНИХ МАШИН
Отворено вечерами і в неділї.
ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.
Направа є нашою спеціяльностию. Низкі ціни
Гандіть за докладно ходячою.
91—9156 Springfield Ave. Ic
Newark, N. J. Phone: Market 5586.
Пишіть по катальоґ. Пришліть нам моні-ордер а ми вишлемо Вам всякі рекорди обезпеченою посилкою.

ШИФКАРТИ!

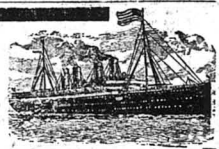

РОДИМЦІ!
Коли хочете їхати до краю то вдайтесь до нас.
ПАШПОРТИ ВИРОБЛЯЄМО ЗОВСІМ ДАРОМ.
ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ на всі корабельні лінії.
ПОСИЛАЄМО гроші до старого краю, тепер доходять безпечно, певно і під повною гарантією, бо Американ Експрес Компанія дає запоруку 18.000.000 долярів.
Пишіть отже або зайдіть до нас у всяких справах, а отримаєте чесну і зовсім даром пораду. 39ч49
EUROPEAN STEAMSHIP AGENCY,
115 First Street, New York, N. Y.

ОГЛЯД ЧАСОПИСИЙ.

Замітки на часі.

Наша еміґрація ще не скінчила спорів на тему: хто винен, з ким нам тепер по дорозі. Про безплідність і шкідливість сих спорів, яких матірю еміґрайна психоза, містить в „Укр. Прапорі" з 24. лютого влучні замітки др. Кость Левицький.

Між иншим др. Кость Левицький каже:

У всякому разі дві орієнтації: гол. от. Петлюри і дяки. Петрушевича розділили наші державнотворчі сили та спричинили обезвладнене формації української держави, а українські діячі з сеї і тої области опинилися на еміґрації і сперять між собою на тему: хто винен, Петлюра чи Петрушевич, та висувають дальші орієнтації, на біс большевиків, ниці зверхтають свої надії на розбите держав антанти, на Англію, Німеччину і т. п. А тимчасом визвається й такі держави, як вірменська, грузинська і татарська. Нашим полоненим в Італії голи добиться призволу, аби переїхати на Україну і там станути до боротьби за визволенне української держави. Про визвалне української держави апелюють з розпуки усі українські партії у Львові до загального мирового конґресу...

Така розбіжність української політичної думки являється незвичайно небезпечною для вирішення українського державного питання. На нас усіх тяжить народний обовязок та одвідальність перед народом, як також перед історією: безпроволочно приступити по перебутих тяжких катастрофах до орґанізації наших сил на еміґрації без огляду на партійні ріжниці, аби витворити здорові чинники до консолідації української держави та передовсім допровадити до устійнення спільної всеукраїнської витичної лінії орієнтаційної.

НЕПРАВИЛЬНИЙ ЖОЛУДОК СИЛЬНО РОЗТРОЮЄ ЧОЛОВІКА.

Розстроєнє жолудка само по собі і його наслідках є застрашаючі, як отсе: брак апетиту, злий сон, рванне, блідість лиця і часті болї голови.

За се нема потреби нікого винувати, але тоді належить порадитись з розумними людьми, а вони певно поручать Вам вживати цукорки Partola, які дадуть Вам скору і правильну поміч, але передусім вони очистять занечищений жолудок і Ви вскорі почуєте добрий апетит і охоту до праці.

PARTOLA

АПТЕКА PARTOSA,
160 Second Avenue,
New York, N. Y., Dept. 98

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ
В ШТУЧНІМ ЛІЧЕНЮ ЕЛЕКТРИКОЮ
БЛИЗЬКО
117 E. 17th St., UNION SQUARE New York City.

Він уже вилічив тисячі людий і бажав би і Вас вилічити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропусканну, гемороїди, фістулу, ревматизм, неврагію, нервовість, болї кривий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду, запалене легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лікар, який лічив Вас ще не вилічив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея, бо він вилічить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.
Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

ХОРІ МУЩИНИ

або женщини, котрі терпіють на нервовість, на хронічні або застарілі слабости, нехай найдуть до др. Кавфмана, спеціяліста, під ч. 607 Маркет улиця, Філядельфія, Па., і забудуть свої клопоти. Він має 20 літ досьвіду і спеціяліст може скоро віднайти причину ваших дійсних клопотів. Він може Вам дати поміч яка в короткій приміри Вам нова добра вдоровля.

Він має в своїм офісі всї нові апарати до оглянення хорих, як ЕКС-РЕЙ машину і инше, і є так виносжений, що може робити розклад крови, аналізу урини, та инше.

Він має нові електричні апарати для обслуги людий на слїдуючі слабости:

СТЕТК ЕЛЕКТРИСИТИ—На нервові клопоти.
ОЗОН ІНГАЛЕЙШЕН—На всї хороби легких, бронхітіс і катар.
ЕЛЕКТРІК ОСКІЛЕЙТОР—На болї нирок, жолудка, внутренностей, хребта і инше.

ГАЙ ФРЕКВЕНСИ ВАОЛЕТ РЕЙ—На ревматизм, ваталене, нервовість і подібні слабости.

Читайте, що говорить вдячний пацієнт по тім, як його лічив через короткий час др. Кавфман:

„Мій дорогий доктор Кавфман:

„Велика дяка Вам за вилїчене мене по короткім лїченю.

„Мій клопіт був сей, що я мусів вставати з ночи 5 або 6 разів відливати воду і чувем при сім великий біль. З тим прийшов я лїчити ся. Я сказав Вам, що я терпляю на се від 18 літ і Ви мене лїчили від Анг. 29. до Окт. 20 1919 і вилїчили мене зовсім докладно.

„Кождий, котрий має хоробу сего роду, повинен йти до Вас на лїчене, я є певний, що скоро буде вилїчений.

„Дуже вдячний Вам за се, що Ви зробили для мене.

Ваш пацієнт,
(Адреса на жадане). „No. 8862—Н. Лайонс".

Dr. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, PHILADELPHIA, PA.

Кождий мущина і женщина, які є хорі, можуть мати оглядини даром, повним оглядини і порада є безплатні. Години офісові від 9. рано до 8. вечер. В неділю від 10. рано до 1. пополудни.

НЕДУГИ МУЖИН

Я є одинокий спеціяліст недуг мужеських з Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найусвідомлений і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий у сво своє знане і довгайтну практику віддає для услуги недужих

DOCTOR LORENZ

11. поверх, фронт.

614 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В Пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

МОЧОВІ ВІДХОДИ

SANTAL CAPSULES MIDY

рятують в 24 годинах

Коли почав ще мають з Уважайте відповіть.

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШИ ОПЕРАЦІЇ МУЖИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. С. КИЛУ). ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ ЗЕЛІЗОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЖИН І ЖЕНЩИН, КОЛИ ЧЕ НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,

827 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-тої рано до 2-го пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

ХУСТКИ

висилайте або беріть з собою до старого краю, бо там нема. Маємо великий вибір хусток зимових і літніх. Ціна їх як слідує:

Хустка з волочки, біла, 46x46 цалів	$3.00
Хустка з волочки, біла або чорна, 60x60 цалів	5.00
Хустка велика, вовняна 2x2 ярди	7.00
Хустка велика, зимова, до завязки	10.00
Хустини, літні, білі, по	2.00
Хустини літні, чорна або бронзова з френзями	4.00

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAR,

168 E. 4th St., bet. 1st and Ave. A, NEW YORK, N. Y.

НОВА МАПА ГАЛИЧИНИ

Вже вийшла з друку нова мапа Галичини в українській мові. На ній є виразно намальовані всі міста, місточка, гори, ріки, зелізниці і села. Такої мапи ще в Америці не було. ЦІНА ЛИШЕ 25 ЦНТ. (Принимаємо одноцентові марки). Замовляйте зараз, бо наклад невеликий. 36—

PEOPLES SUPPLY CO., Dept. 1. Sta. D., Box 51, New York, N. Y.

ВІДЗИСКАНЕ ЗДОРОВЛЄ

Терпів два роки, а тепер може працювати. Уважав, що дальше лічене є лише втратою часу і гроший.

Я терпів через два роки так, що часто не міг робити і мій стан здоровля лишов до того, що я подумав у знерву про можливість вилічення. По прочитанню лічничої методи д-ра Ганнона, я рішився його відвідати. Я зістав там підданий спеціяльному застрікуванню крови, відповідно до вимог моєї недуги, і протягом місяця мій стан поліпшився так, що я можу знов працювати. Я пишу це в доказ моєї вдячности за те, що він здіяв для мене.

F. WAGNER,

128 Palisade Ave., Bogota, N. J.

15-го падолиста 1919 р.

Коли терпите на якусь ново появсталу або застарілу недугу а потребуєте помочи спеціяліста прийдіть до мене безпроволочно, а я зроблю для Вас те, що міг зробити і для других.

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

скоро, тривало і за малу нагороду без ніякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находяться через довгі роки в тімсамім будинку. І мене знають як осторожного, ревного і успішного спеціяліста. Одна візита в мойо офіс і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

нервовий розстрій, запорети, ослаблене, кровні і сексуальні недуги, появляється Вам в очах, слаба память, слабі і непевні нерви, безсонність, болі в кару і кривих, ревматизм і безвладність у ногах, слабість гораи, жолудка і недомагання кишок, болі невральгічні, горячку на язиці і запір, ТОДІ НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

ПРИМІНЮВАНЮ ЕЛЄКТРИКИ.

ЗАШКІРНІ ВСТРИКУВАННЯ І ІНГАЛЯЦІЯНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕННЯ.

Порада зовсім даром. Прийдіть нині. Не відкладайте.

DR. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ

146 EAST 14th STREET

Напроти Tammany Hall, New York.

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділі і признані свята: від 10. до 2. в полудни лише.

Особний почекальний покій.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючих в них точок програм, імен осіб беручих участь і без ловних поклисів).

AUBURN, N. Y.

Тов. Співацько-Драматичне „Боян" відограє красне і веселе представленє АРЕНДАР В КЛОПОТІ, комедія з сільского житя в чотирох актах, в неділю, 18. квітня, о годині 7.30 вечером в гали пп. Кашака і Тихаинча, 135 Washington St., Auburn, N. Y. Вступ: 1-рядні по 50 цнт.; II-рядні по 35 цнт.; для дітий по 10 цнт. Дохід на церков св. Петра і Павла. Досить вже того смутку, прийдіть всі а розвеселитесь. 42-43-45

НОВІСТЬ!

Як Ви, батьки і матери, любите свої діти, або Ви, хрестні батьки своїх похрестників, то пишіть до мене а я вишлю для вашої дитини гракочий колибач (колисне кріселко) за $8.50 або ч. 2 за $6.75. Належитість прошу слати разом з замовленем до: ANTHONY ZUBRYK, 470 Henderson St., Jersey City, N. J. 42-43

ФАРМИ В СТЕЙТІ НЬ ЙОРК.

254 акри урожайної землі, 6 акрів ліса, добре пасовиско, 150 під плугом, 3 милі до місточка, 5 миль до стріткари і до церкви, хата о 9 кімнатах, стайня 32x70, помістить 45 штук худоби, вода доходить пайпами, на фармі находиться 12 дійних коров, сіно, знаряди рільничі, властителька продасть всьо за $9.500, вплати вкладе $3.500, решта на легку сплату на 5%. Велика нагода на двох до спілки. Тут є на чім робити. Прошу приїхати подивитись. Родиться всьо, так як в старім краю: корна, пшениця, ячмінь, овес і т. д. 40-42

S. DYMINSKI,

P. O. BOX 150, HERKIMER, N. Y.

ДО ТИХ, КОТРІ ХОВТАЮТЬ ПІГУЛКИ ПРИ ТЇДЖЕНЮ.

Армія нещасливих, котрі ковтають ріжнородні пігулки при кождім тїдженю є велика.

Сї пігулки звичайно помагають зиме хвилево, бо опісля ще більше ослаблюють перепрацьовані наші організмів травлення.

Результатом ослабленого жолудка є передчасне вичерпане сил і смерть.

Коли терпите на біль голови, ґарґроші, обяви нестравности, отяжілість по тїдженю, брак апетиту, знеохота до праці, брак енерґії, пригноблене умоє, загальне ослаблене тїла, місто уживати пігулки, зачніть уживати сейчас

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ

Trade Mark Reg. in U. S. Pat. Office

ВИНО ЛІЧНИЧЕ

Воно не містить в собі жадних штучних закрасок, але є зладжене з ліків признаних лікарськими повитими за найуспішнїйші в терпінях жолудкових.

Купіть ще сьогодня в найблизшій аптиці, в нашого аґента або просто від нас одну фляшку. Ціна $1.50 і 6 центів податок.

НАША ГАРАНТІЯ.

В доказ нашої правдомовности зобовязуємося публично звернути кождий цент тому хто докаже, що наше КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ЛІЧНИЧЕ ВИНО не є таким, як його описуємо.

D. WROBLEWSKI & COMPANY,

M-1 одинокі фабриканти 196 E. FOURTH STREET, NEW YORK, N. Y.

УКРАЇНСЬКА РОБІТНЯ ОБУВЯ.

Українці, котрі думають їхати до краю, повинні постарати ся у свого старокраєвого шевця зробити собі на старокраєву моду, з доброї шкіри

ЧОБОТИ АБО ЧЕРЕВИКИ.

В старім краю нема шкіри і нема з чого зробити добрих чобіт, тому зайдіть сейчас до свого українського шевця і дайте замовлене зробити собі перед відїздом до краю сильні чоботи або черевики. Не зволікайте, а сейчас приходіть і дайте заказ на чоботи. Очікуємо. Адреса: 12-9

МАКСИМ ІВАНЦІВ,

406 E. 12th ST., NEW YORK, N. Y.

ПАТЕНТИ

Чи знаєте як їх осягнути?

ВИНАХОДИ

Чи знаєте як забезпечити ваші винаходи?

Родинцї!

Чи маєте який винахід? Чи маєте який помисл на який-небудь винахід? Або уліпшення чогось, що вже істнує?

Пишіть до нас з повним довірєм по всякі інформації, котрі ми удїляємо безплатно. 21—

Пишіть по нашу нову книжочку „ЩО КОЖДИЙ ВИНАХІДНИК ПОВИНЕН ЗНАТИ".

Не зволікайте, пишіть сейчас до:

AMERICAN EUROPEAN PATENT CO.,

256 Broadway, New York, N.Y.

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

Позір Українцї! Розважте, що тепер годі тратити часу і гроший. Працюючи по фабриках Ви тепер не зложите гроший, бо дорожня велика. До краю їхати є трудно та Ваші гроші стоп'ляться як сніг, а потім Ваша родина і дїточки будуть бідовати і вам доводитьи для когось другого, підчас коли можете собі поправити житє стаючи власним господарем на фармі, а Ваша родина буде знати, що жиє. Я купив фарму тому два роки, випробував землю і переконався, що вона родить все що лиш посадите. Нас тут є 150 родин, позасівали пшеницю і все гарно заповідаєсь. Тому радиу Вам не їти до краю ані не слухайте тих, що Вас намовляють, але зверніться до мене по пораду. Я сам працюю на полі і знаю Ваші потреби. Я відвезу Вас до фармера властителя, а не через аґента, який звичайно намаває властителя, щоб наложив ще більшу цїну. Я Вас обведу по фармах та покажу і покажу все, чого жаден аґент не зробить. Я походжу з села Торгановичі, пов. Самбір. Є тут 5 родин з Кільчиць з пов. Бучач.

Перша фарма має 40 акрів, дім на 10 кімнат, 5 коров, 2 ялівки, 40 куриї, 2 коні, корови тільні, 1 поросну льоху, курник, возівня, стайня, стодола на збіже і корну, сад з яблінками. Школи є близько, дві милї до міста.

Друга фарма має 150 акрів, приладна на дві родини, 20 акрів грубого зіля, велике пасовиско а решта орне поле, 18 коров, 5 ялівок, 3 коні, стадо куриї, 18 безрог, 1 бугай, 2 акри саду з яблінками. Річка тече через фарму. Добрі будинки, 1 стодола, курник на збіже і корну, стайня, дім на 12 кімнат, фармерські машини. Миля до міста. Ціна $10.000, вплати $4.000 а потім по $200 річно.

Трета фарма має 49 акрів, великий огород з яблінками, один дім добрий на 13 кімнат, стодола, стайня і курник, 1 корова, 2 телят, 3 безрогі, 25 куриї, 2 качки, стоги сіна. Ціна $4.000, вплати $1.400 а потім по $50 річно з 5 процентом. Пять миль до міста, 18 акрів, 3 корови, 3 ялівки і 4 телят торічних, 3 коні, 1 льоха поросна, стадо куриї, 3 гуски, 5 качок, 10 кріликів, дім на 10 кімнат муровиний, стодола, стайня, курник, возівня, стодола на збіже і на корну, великий огород з яблінками, ґазолїновий мотор до різьби дров і машина до молочеиня, є також машини до сїдженя корну, до кошеня збіжа, до кошеня трави, всякі знаряди, є 10 акрів ліса, а решта орне поле. Ціна $6.000, вплати $3000 а решта на 10 років, по $100 річно. Три милї від міста, де є 8 фабрик бресових і сталевих і др., дві церкви українські. Місто велике і всего можна у нім набути і зробити. 42

Лише стережіться аґентів. Хто хоче купити фарму коло мене, нехай приїде до мене або телеграфує, число телефону 112, 212 Henry St. Моя адреса:

WASKO PETRINA,

R. F. D 5, Rome, N. Y.

САЛЬВА

Масть на рани, яка вилічила много людий зі всякого рода ран.

Про лїчничий успіх сеї масти свідчить отсей факт. Казимир Мислер, детектив, котрий терпів через 16 літ на свої ноги, вилічився сею маєтю до трох місяців. 36-42

Много людий, які вилічились сею частию може посвідчити про спасенну їм поміч. Лічить всякі рани застарілі, чирваки і шкірні виходи.

Ся масть прідається в кождій хаті.

ЦІНА МАСТИ, МАЛИЙ СЛІЙ $1.25, БІЛЬШИЙ $1.50.

Прошу адресувати:

GEORGE SAGAN,

BOX 12, YORKLIN, DEL.

ФАРМИ

КУПУЙТЕ ЛИШЕ В ОКОЛИЦІ ВЕЛИКОГО ФАБРИЧНОГО МІСТА

ROME, N. Y.

1) Фарма 120 акрів, 10 коров, 2 коні, всі знаряди рільницкі. Ціна $4.800, вплати $1.800.

2) Фарма 220 акрів, 20 коров, 4 коні, всі машини і знаряди, дріб. Ціна $8.500, вплати $3.000.

3) Фарма 80 акрів, 10 коров, 2 коні, всі знаряди, дріб. Ціна за всьо $4.200, вплати $2.200. 38-42

Маю ще до 40 инших подібних фарм на продаж. Голоситись до Українця:

А. ФИЛИПЧАК,

BOX 24, ROME, N. Y.

УКРАЇНСЬКІ КРАЄВИДИ НА ПЕРЕПИСНИХ КАРТКАХ

В ЦІНІ 15 ЦЕНТІВ ЗА ОДНУ.

ДУЖЕ ПРИГОЖІ ДЛЯ ПЕРЕСИЛАННЯ ЖЕЛАНЬ АБО ОКРАСИ СТІН ХАТИ. В МАЛИЙ РАМОЧЦІ, ЯКУ ДІСТАТИ МОЖНА В КОЖДІМ ДРІБНІМ СКЛЕПІ, ЗАСТУПЛЯТЬ ДЕШЕВІ А ПУСТІ ВИДИ ЧУЖИХ ВАМ ОКОЛИЦЬ.

Дістати можна по адресі:

„СВОБОДА",

83 Grand St., Jersey City, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошення жепитьби не приймаємо. — За одно поміщене платиться 10 центів за стрічку (5 слів), два і більше поміщень 7½ цента за стрічку від кождого поміщеня. Після сих цін дорахуйте оголошеня з 6 стрічок вносить $1.00).

Не належіться ждати відповіди на листи в справі оголошень, поданих на адресу „Свободи", бо на такі листи адміністрація не відповідає, але передає їх сторонам, які подали оголошеня. Від сторін належить сподіватися відповіди.

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на корабли або на годині денно при легкім занятю, нехай звертається до: GREENWICH LABOR AGENCY, 129 Greenwich St., New York.

Пошукую свого стриєчного брата ЯКОВА ПЕТРИЧКОВИЧА, сина Василя, з села Мшанець, повіт Старий Самбір, Перебував середно в Шамокін, Па. Хтоби о нім знав або він сам зволить зголоситися на адресу: JAKOB PETRYCHKOWYCH, 318 Greenwood Ave., Youngstown, Ohio. 39-42

ПОШУКУЮ ЖЕНЩИНИ, котра схотїла би занятись домом і четверо дїтьми в віці від 3 до 10 літ. Прошу голоситись на адресу: PETER KIC, Box 2, Cartersel, N. J. 37-42

ПОШУКУЮ робітника до чищеня вікон. Добре платня. Стало робота. Голоситись до: PEORIA WINDOW CLEANING CO., 121 N. Jefferson St., Peoria, Ill. 42-44

Пошукую мою жінку АННУ, котра опустила мене, лишаючи троє дітий. Одна дитина вмерла, вернись а я прощу. Вона походить з села Гладок, повіт Тернопіль, Гал. Має знак на правім лиці під оком, в неї є золоті зуби. За подане до адреси $10.00. Мій адреса: PAUL BAZIUK, 507 Buck St., Millville, N. J. 42

Пошукую свого кравця ГРИЦЬКА ЗАГАРЮ, з села Стацева, повіт Сянік, Перебував в Канаді. До Америки приїхав в 1914 році. Хтоби о нім знав або він сам, прошу зголоситися на адресу: JOHN KURDZAS, 100 St. Mark's Place, New York, N. Y. 37-42

Пошукую свого сина ФЕДЯ МЕМОС, з села Вулиця Гірне, пов. Турка, Галичина. Перебував в Небраскі, пішов я дістати від него послідний лист. Я радаби, сину, тебе бачити, бо я хочу їхати до краю. Помятай, що я твоя мати, зголосити до мене або сейчас приїзжай. А як бракує тобі грошей на подорож, то напиши де ти пробуваєш і я тобі вишлю скілько потреба. Я жду на тебе нетерпеливо. Дам $10.00 нагороди для того, що подасть мені його адресу. Моя адреса: ЕУКА МЕМОС, Box 73, Cheswick, Pa. 42-45

Пошукую свого шваґра ЛЕОНА ЛОЗОВСЬКОГО, з села Пилипче, пов. Борщів, Гал. Маю для него вісти від родини з краю. Хтоби о нім знав або він сам, зволить зголоситись до: HRYHORY KOLOMYEBSKY, 254 Ave. A, New York, N. Y. 40-42

ПОШУКУЮ мужеського кравця до костюмерської роботи. Стала праця. Платня від $35.00 до $50.00 на тиждень зблизшому кравцеви. Зголоситись до: A. PASICHNYK, 513 E. 16th St., New York, N. Y. 38c45

Пошукую свого кравця ОСИПА ПЕХА, з села Вафка, пов. Грибів. Маю для него лист від його жени з краю. Перед роком перебував в Шамокін, Па. Хто знає о нім або він сам, зволить зголоситися до його кравини: CATHERINE MERENA, Box 542, Watertown, Conn. 41-42

Пошукую свого брата, АНТОНА МУХНІЯ. Походить з села Кобиловолоке, пов. Теребовля, Гал. Дай йому про себе. Важна справа. J. M. MUCHNIY, 320 West 52nd Street, New York, N. Y. 41-42

ПОТРЕБА женщини до митя начиня в пекарнім лоєч рямі, $14.00 на тиждень, 10 годин праці денно; немо праці в неділі. Пожадана женщина яка говорить по українськи і польськи. Голоситись: AUGUSTIN, 258 Warren St., Jersey City, N. J. 42-44

БАРБАРА СНІГУР з села Крцвенкого, пов. Гусятин, Гал., пошукує свого мужа МИХАЇЛА СНІГУР. Хтоби о нім знав або він сам зволить написати на адресу: MIKE BEREZANSKI, 137 Madison St., Passaic, N. J. 40-2

ЩОСЬ ДУЖЕ цікавого до кавалерів і вдівців. Пишіть, залучаючи 2-центову марку на адресу: ROYAL SALES CO., Station O, New York City. 25—

ПРОДАМ за $300 готівкою а $350 на сплату сім лотів, по 25x100 кождий, які находяться в Merrick Heights, при Nassau and Schermerhorn St., два вільоки від Meadbrook Boulevard, Long Island, перша стація від міста Фармінґдейл. Титул власности гарантований. На лотах є досить дерева. Голоситись прямо до властителя: W. T. WILD, Jr., 199 Claremont Avenue, Jersey City, N. J. 39w45

ЕКСТРА! Повідомляю, що я отворив Ресторант для Українців. Хто хоче бути здоровий і їсти смаку українського, старокраєвої кухні, то прошу прийти під ч. 105 St. Marks' Place, cor. 8th St., New York City. 39-42

ЗАГАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР, богатий зістом і ілюстрацїями можна дістати в нас. Ціна $1.00.

Стінний календар Хмельницького і пятьох кольпорах 50 центів. 36-47

Адресуйте:

AMERICAN NOVELTY CO., Sta. D, Box 91, New York, N. Y.

ПОЗІР ВИНАХІДНИКИ! Маєте патенти або винаходи на продаж. Хочете, щоб виготовити Вам рисунки і описи патентові. — Потребуєте гроший на покриттє коштів патентових, — Пишіть нині, залучаючи 4-центову марку на відповідь.—T. KRZYNOWSKI, 42 Exchange St., Springfield, Mass. 41-44

ROSALIE F. JANDER

АДВОКАТ-ЖЕНЩИНА.

Інтересуючись справами робітництва, уділяє поради в справах цивільних і карних. Головний офіс: 302 Broadway, New York City. Вечерами в домі: 128 West 13th St. 33ac

ШИФКАРТИ НА УКРАЇНУ

Дорога на Україну вже ОТВОРЕНА. Висилаємо сотки Українців до вітчини через Гамбург, Трієст, Відень, Львів, Францію, та другі місцевости. Шифкарти дуже тані. Зголошуйтесь особисто або листовно.

ГРОШІ НА УКРАЇНУ

Спішіть ся посилати гроші, бо курс тепер дуже низький. З Галичини дістаємо тисячі поквітовань на отримані гроші. Гарантуємо за кождий цент. Пишіть, або зголошуйтесь особисто.

ВИРОБЛЯЄМО ПАШПОРТИ НА УКРАЇНУ

За кілька днів кождому виробимо пашпорт потрібний на виїзд до України. Памятайте адресу:

УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ

GOLDBERGER & GOODMAN, УПОВАЖНЕНИЙ БАНКИР,

136 EAST 42ND STREET, NEW YORK, N. Y.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЕ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА—СЕ СИЛА.—ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J

Чехо-Словакія і Галичина

МИ ЗАЙМАЄМОСЬ ВИСИЛКОЮ ГРОШЕВИХ ПОСИЛОК ДО НОВИСИНИХ КРАЇВ ЖЕ ПОЧТОЮ ТАК І КАБЛЕМ. НАШ ЧУЖИНЕЦЬКИЙ ВІДДІЛ ДАЄ НАМ ЗМОГУ ПОЛАГОДЖУВАТИ СІ СПРАВИ СКОРО. ВСЯКІ ГРОШЕВІ ПЕРЕСИЛКИ ГАРАНТОВАНІ НАШИМ БАНКОВИМ МАЙНОМ ВИСШЕ 10 МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ.

ПЕРЕСИЛАЙТЕ СВОЇ ГРОШІ ЧЕРЕЗ НАЙСТАРШИЙ І НАЙБІЛЬШИЙ БАНК В BAYONNE, N. J.

ВИ ПЕРЕКОНАЄТЕСЬ, ЩО НАШІ ЦІНИ Є ЗНАЧНО НИЗШІ НІЖ У ДРУГИХ, А НАША УСЛУГА Є БЕЗ ПОРІВНАНЯ ДОБРА.

MECHANICS TRUST COMPANY

WEST 8th STREET, BAYONNE, N. J.

Отворений: від 9 рано до 5-ої попол.

В пятниці: від 9 рано до 9-ої вечер. 37—

ДО ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ ПОСПІШНИМИ КОРАБЛЯМИ

через

АНТВЕРП і ГАМБУРГ

ГДАНЬСК і РОТЕРДАМ

ІНШІ ПРИСТАНЇ відїзд найскорше кождий хто зажаче шифкарту тепер, позаяк число повертаючих до краю з кождим днем зростає в наслідок чого забезпечене місця на кораблях коли відложене на пізнїше спричинить не мало труду до відїзду. Від довгих літ Григорія КУНАШЕВСЬКОГО є майже кождому знане, котрий яко представитель всїх корабельних ліній як в минувшині так і тепер не жалує своєї чесної услуги для наших людий не лише в продажі шифкарт, але також і в инших справах, які дотикають не одного з наших родимців, на примір:

ПАСПОРТОВІ АПЛІКАЦІЇ

приготовляємо в нашім бюрі а також на жадане пересилаємо тим, що живуть в других місцевостях.

ГРОШІ ПОСИЛАЄМО

до всїх частий світа по найнизшій цїні щоденного курсу, а за скоре і безпечне доручене даємо необмежену гарантію.

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ

висилаємо тим, що желають виїхати до Америки.

Хто желає спровадити когонебудь з своїх рідних, нехай не відкладає а замовить передплачену шифкарту сейчас, бо виїзд з краю до Америки тільки що зчинив.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

G. KUNASHEVSKY,

179 EAST 3RD STREET, NEW YORK, N. Y.

Найліпші Кораблі для наших Українців:

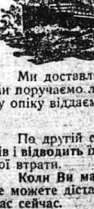

April 12. Carmania	Hamburg
April 13. Saxonia	Hamburg
April 10. Mongolia	Hamburg
April 20. Patria	Trieste
April 20. Virginia	Danzig
May 5. Canada	Trieste

Ми доставляємо наших пасажирів на сам корабель. Ми поручаємо лише найліпші лінії корабельні. Спеціяльну опіку віддаємо для жонатих еміґрантів і даємо їм

ТРЕТОЇ КЛЯСИ КАБІНИ.

По другій стороні урядник компанії очікує пасажирів і відводить їх до поїзду. Я обезпечую пакунки від всякої втрати.

Коли Ви маєте пашпорти приходіть сейчас. А коли не можете дістати пошпорт, то ми дістанемо його для Вас сейчас.

Гроші пересилаєсь через AMERICAN EXPRESS COMPANY.

Коли Ви вислали гроші до Европи і не знаєте чи гроші дійшли, то я дізнаюсь про се для Вас.

Коли Ви хочете спровадити сюди свою родину, ми даємо Вам інформацію. Даємо також інформації про полонених. 33—

ARMIN HERZEG,

127 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.

ХОЧЕТЕ БУТИ СВОЇМ ПАНОМ?

Купіть собі добру фарму, близько фабрик, де є добрі урожайні землі, де все уродиться, що лише засієте або засадите. Напишіть до мене а я Вам пришлю добру фарму купити сі стаком або без стаку. Моя адреса: S. M. BEZDECHEZ, R. F. D. 2, Back Road, Willimantic, Conn. 42-48

КРАЄВІ ЧАСОПИСИ

„Вперед" і „Земля і Воля", найновійші числа, Ціна дістати в книгарні по 5 цнт., почтою 10 чисел (кожде инше) за 55 центів. Стемпсів не приймаємо. 34-43

BASIL HRYSHKO,

139 N. 6th Avenue, Scranton, Pa.

ФАРМА НА ПРОДАЖ

105 акрів землі, 50 акрів орної землі, 8 акрів ліса, решта лужа і пасовисько, дім на 7 кімнат, 4 стайні для худоби, з части муровані, 12 штук рогатої худоби, 3 коні, 2 безрогі, 75 кур, знаряди рільничі. Ціна сеї фарми $6.200. По близші інформації, проситься писати до властителя: ADAM WISNIEWICZ, R. F. D. 3, Rome, N. Y. 40-44

ДАРОМ ФАРМИ ТУТ НЕ ДАЮТЬ, АЛЕ ТАНО СПРОДАЮТЬ!

Родимцї! Если Ви хочете купити собі добру фарму, то прийдите тут до Періш, Н. Й., де вже осілись Українцї на фармах. Фарми є тут до вибору на купно, дорозші і дешевші. Приміром: 38-47

1) Фарма 90 акрова, з будинками, 5 коров, 2 ялівки, 2 коні, кури і знаряди рільничі. Ціна $3000.00, вплати потрібно $1000.00.

2) Фарма 85 акрова, добрі будинки, 4 корови, 2 красних коні, 2 безрогі, 40 куриї і знаряди рільничі. Ціна $4300.00, вплати потрібно $2000.00.

3) Фарма 280 акрова, будинки, сад овочевий, 10 коров, 2 коні вартости $500.00, дріб домовий, знаряди рільничі. Ціна $6000.00, вплати потрібно $1500.00.

Фарму тут купите вприст від властителя, тарих фармерів, а не від аґента ані від жадної компанії. По близші пояснення пишіть або прийдіть до фармера:

А. КОЗАКЕВИЧ,

BOX 168, PARISH, N. Y.

ФАРМИ

Великі і малі з добрими будинками в українській кольонії коло Мускіґен, Мішіґен. Дуже дешево і на легкі сплати. В нашім місті Мускіґен є богато фабрик, заробляється від $5 до $7 денно. Хто хоче бути господарем, мешкати в своїй хаті між своїми людьми а робити в шапі коли йому ся схоче, най напише до мене по інформації. Я не є аґент а тілько господар, нам тут дуже гарно жиється, тому бажаємо і Вам добра. Хто не хоче їхати до краю на службу до лихих хай їде до нас та бігме що непожалує. Наш шинк краян: 36—

SEMEN SHEREMETA,

R. R. 1, BOX 141, FRUITPORTH, MICH.

ПОЗІР! ВЖЕ Є ВЕЛИКА БІБЛЯ

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ $3.50

2 ДВІ ЗА $6.25.

Хто хоче мати тую цінну книжку в себе в дома, хай сейчас пише на адресу: 37-42

UKRAINIAN BOOK STORE,

41 EAST 7th ST., NEW YORK, N. Y.

ФАРМИ, ТАНІ ФАРМИ В РОМ, Н. Й.

1) Фарма 204 акрова, добра, урожайна земля, 100 акрів орної землі, 104 акри пасовиска, з грубим лісом. Вода пливе через фарму. Будинки 1-ої кляси, 27 коров, 2 коні, 8 безрог, 100 куриї, усі фармерські машини і вози є на сій фармі. 2 милї від міста. Ся фарма при стейтовій дорозї і при зелїзничій дорозї.

Ціна: $10.000, вплати $5.000.

2) Фарма 140 акрова, 60 акрів орної землі, 50 акрів пасовиска з грубим лісом. Вода пливе через фарму. Будинки 1-ої кляси, 8 коров, 4 коні, 3 безрогі, 100 куриї. Машини рільничі. Ся фарма 3 милї від міста і при мощеній дорозї.

Ціна: $8.800, вплати $4.000.

3) Фарма 103 акрова, 63 акрів орної землї, 40 акрів пасовиска і грубий ліс. Будинки нові. 17 коров, 2 коні, 8 безрог, 80 куриї. Машини до поля. На сій фармі є зелїзничє дно.

Ціна: $6.500, вплати $3.400 або $3.000.

4) Фарма 134 акрова, 80 акрів орної землї, 54 акри пасовиска, з грубим лісом. Вода пливе через сю фарму. Будинки нові при стейтовій дорозї. 14 коні від міста. Машини до поля. На сій фармі є овочевий сад.

Ціна: $4.500, вплати $3.000.

Дорогі Українцї! Тепер на весні найліпше купити фарму тут в сій околиці, в Ром. Тут земля урожайна як у старім краю. Тілько здавайтеся до свого чоловіка Українця, а я кождому допоможу з щітого серця. Не йдіть до польських аґентів, бо то дерун. От що з нами зробили в старім краю, засудили нас на 25-лїтну панщину.

Прошу писати по близші інформації до мене, а хтоби їхав то прошу повідомити мене вперед телеграфічно.

ІВАН ЛАВРУК,

806 S. MADISON STREET, ROME, N. Y.

ДР. СПІЛТНЕР

153 East 18th Street,

NEW YORK CITY.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: В понеділок, середи і суботи від 9. рано до 8. вечер. В тих днях є безплатне бадане. В інші дні приймає за попереднім порозумінням.

ДОРОГА ДО КРАЮ ОТВЕРТА

І Ви певно виберетесь колись до краю. Але Ви не повинні вернути на родину з пустими руками. Літа перекиті в Америці не повинні пропасти даром. Не тратьте-ж тепер ні хвилі часу! Зачинайте учитися англійської мови. Тепер коли дорога до краю отворена, нові держави Европи будуть вести торговлю з Англією і Америкою і буде потреба людий знаючих англійську мову. Колиж Ви думаєте остатися в Америці, то тимбільше Вам потреба знати мову. Пробну лекцію і подробиці висилаємо за 10 цент. грішми або марками, можна і канадійські. Адресуйте: 42-44

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,

DEPT. 46, 525 W. 47th STREET,

NEW YORK, N. Y.

ДАРОМ

Шість гарних карток за прислане нам 24 адрес Ваших знакомих.

НИНІШНИЙ КУРС

135

польських марок за 1.00 доляра за пересилку до Польщи. Продажа шифкарт на всі лінії. Переміна і посилка гроший по найнизшім деннім курсі. Обслуга чесна. — Поради даємо охотно даром.

ДІМ БАНКОВИЙ S. DE VITA,

2105 FIRST AVENUE,

NEW YORK, N. Y.

Під контролею і надзором стейту Ню Йорк.

ЗБОРНИК ЦЕРКОВНИЙ, великий, 608 сторін..... $3.00
ОТЧЕ НАШ, обрез 34x22 ..... 1.50

INT'L BOOK STORE,

P. O. Box 1722, Pittsburgh, Pa.

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСЯХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ, СЛАВНИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ЗІ СТАРОГО КРАЮ

поручує всім терпячим України, так мущинам як і женщинам свої усовині лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКУ НЕДОМАГАННЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ ЧЕРЕВА, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЕ ЖИЛ, ГЕМОРОЇ, ЕКЗЕМУ СКІРНИ, РІЖНИ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д.

Доконує всякі найтяжші операциї мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнтів, спеціяльно же на проклуциї, при помочи спеціяльста з Відня.

Коли ди хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучить поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG

304 — 2nd Avenue,

(між 17. і 18. улицею)

NEW YORK CITY

Години офісові: щоденно від 8-ної рано до 8-ної вечер.

Телефон: 1882 Stuyvesant

НОВИНКИ.

Резиґнація розводового судії.

Знеохочений легковаженнєм модерними подружами семої св. Тайни, шікаґоський судія розводового відділу найвисшого суду, Йосиф Дейвід, зрезиґнував зі свого становища і вніс просьбу о прадільне його до якогось иншого судового відділу. „Розвід — жалується судія — не є для женщин ганьбою, але радше приємстю, яка притягає до себе богато мущин. Подруже в теперішних часах не має майже ніякого значіння і замісць поважання викликує насміх".

Буде богато медицини...

Одна аптична фірма в Сінсінаті, Огайо, закупила від лексінтонської (Кентоки) дистиляриї 5.000 бочок, або 250.000 ґальонів, алькоголю, заявляючи, що сей алькоголь піде на „медичні цілі". За ґальон спірітусу фірма платила $1.30, правительственний податок виносить $2.20, а стейтовий податок 50 цент., отже один ґальон „медицини" коштує дотичну аптику 4 доляри.

Собача вірність.

З Бленчестер, Огайо, доносять, що недалеко Гамбурґа в тім же стейті згинув підчас зверухи на гробі свого пана пес, який сторожив сей гріб повних пять літ. Перед пяти роками умер Джак Діндор, а його пес, на ім'я Джек, положився на його гробі і опускав його тільки тоді, коли шукав за поживою. Ріжні люди старалися всякими способами наклонити Джека до опущення гробу свого пана, але се їм не вдалося. Священики говорили по церквах проповіди про любов, привязанє і жаль, оказуваний сею собакою свому помершому панови.

Виступ проти теперішних жіночих одягів.

В Лондоні наробила великого розголосу проповідь о. Бернарда Воґана, шановного єзуїтського проповідника, який огнистими словами зганив теперішні жіночі строї. „У минулих часах — говорив о. Воґан — женщини до обіду вбирались, а тепер до нього розбираються. Жіночий одяг повинен служити тром цілям: приличности, теплі й орнаментови. Женщини, в своїй божевільній погоні за так званими „зворушливими сукнями", грішать проти кождого правила доброго смаку. Такі убранє є нескромні, нездорові і о стільки шкарадні, о скільки кошмітні. Дівчата, котрі придержуються найновійшої моди, руйнують дуже свої і своїх сусідів, а також свої тіла. Ті, що видумують нові моди, є позбавлені в рівній мірі і смаку і принципу".

Товпа злинчувала негра.

Якийсь негер у Лоренс, Савт Каролайна, сварився з трома білими хлопцями. На се надійшов инший негер; Джордж Робертсон, і станув в обороні свого чорного товариша. Підчас сеї оборони він мав покалічити ножем усіх трох білих хлопців. За се його арештували і посадили у місцевій вязниці. Коли поліційні власти шукали за другим негром, товпа вдерась в півночі до вязниці, вхопила Робертсона, вивела за місто і повісила його на зелізничім мості.

З одною жінкою розводиться, а за другою шукає.

Джан Бючер у Норт Атлеборо, Массачусетс, старається о розвід зі своєю першою жінкою, а рівночасно шукає за другою. Своє бажанє він зареґістрував у бюрі заяв Потукета, а в місцевій часописи помістив відповідне оголошенє, в якім пошукує за женщиною від 25 до 30 літ віку, котра занялась вихованнєм двох дітий, у віці 8 і 13 літ, і з котрою він готов оженитися, скоро тільки одержить судовий дозвіл на розвід з першою своєю подругою. Своїм знакомим заявив Бючер, що він зовсім не зважає на те, якої народности і віри буде його будуча жінка.

Не цвиляй!

У підземній зелізниці в Ню Йорку, якої поїзди є звичайно аж понад міру переповнені, їхала панна Павлина Гол. Коло неї стояв чорнол раси хлопець, Джес Юнґ, а що панна Павлина впала йому в око (бож стояла під його боком), то він її щипнув. Дівчина випросила собі такі жарти, але нігер не дуже рахувався з її протестом. Коли він повторив свій експеримент вдруге, а відтак і втретє, красна Павлина прикликала спеціяльного полісмена і велїла його арештувати. Судія Семпсон засудив виновника на шість місяців тюрми, бо виявилося, що дотичний хлопчиско був уже караний попередно за такусану провину. Оголошуючи засуд, судія сказав до Юнґа: „Я жалую, що закон нашого стейту не дозволяє наложити на тебе більшої кари за твій злочин. В иншім стейті тебе вкаралиб далеко острійше".

Підвисненьи основний фонд.

На мітінґу акціонарів (акцеровців) Американської Телефонічної і Телеґрафічної Компанії ухвалено майже одноголосно підвисненнє основний капітал з 500 на 750 мілїонів долярів. На 2,700,555 уділів лише 649 голосів заявилося проти підвищки.

ЗМІНА КЛІМАТУ І ЗЕМЛІ ЗМІНЯЄ ВИГЛЯД РОСТИН І ЗВІРЯТ.

Всі добре знаємо, що хоч Іван, Сидор, Петро і Прокіп є люди, то вони не похожі один на другого, бо ріжні бувають люди. Тесаме можна сказати про звірів і про ростини одного і тогосамого роду. Возьмім на примір звичайних воробців. Всі вони належать до птахів одного роду, але те ще не значить, що всі воробці так похожі один на другого, як дві капелі води. Поминувши те, що самічки воробців значно ріжняться від самців, межи дорослими воробцями тогосамого роду є також ріжниця. Як приглянемся стадови воробців, то зауважимо, що одні будуть більші а в другі менші; в одних хвіст короткий а в других довший; одні будуть мати дзюбки короткі, другі довші; в одних лапки тонші, в других грубші; одні будуть темнійші краски, другі яснійші, і т. д.

Такесаме буває і з ростинами. Представмо собі, що перед нами поле з розцвитим червоним маком. Ви зірвете кілька макових цвітів, оглянете їх і кажете: гарний, червоний мак. І певна річ, що ніхто не буде того перечити, ніхто не скаже, що мак білий, або синий. Але уложіть макові цвіти у більшу китицю й уважно приглянтеся кождому цвіткови зосібна. Побачите, що хоч макові цвіти похожі один на другого, то вони ріжняться величиною, формою листків, довжиною стовбура, розміром насіннєвої коробки, числом насінин в коробці, величиною чорного пятна, що знаходиться коло підставки кождого червоного листочка, і т. д.

Одним словом: серед звірят і ростин одного і тогосамого роду є свої Івани, Сидори, Петри і Прокопи. Ми їх не запримічаємо, бо раз, що не маємо до того причини, а другє: хто-ж стане надавати особні імена ріжним воробцям і макам; звичайно говоримо: „воробець", або „червоний мак" і — конець.

Ріжниця межи ріжними звірятами одного й тогосамого роду походить по части від того, що у кождого з них були свої особні родичі, діди і прадіди. Але то є лиш одна з многих причин. Декотрі з них добре знані, инші цілком незнані. Ми будемо говорити про добре знані причини.

В ріжних краях бувають ріжні звірі і ростини: инші в гористих сторонах, а инші на низинах. В теплих краях нема богато таких ростин і звірят, які живуть в зимних краях і наоборот. В сторонах вохких і богатих в дощ трудно подибати такі роди звірят і ростин, що привикли до сухого підсоння. Одним словом: кождий рід звірів і ростин так як би зрісся з тими або иншими умовами й очевидна річ, чує себе найліпше в рідній стороні. Знаючи се, цікаво дослідити, що станеться із звірятем або ростиною, коли перемішти їх житеві умови і перенести їх з одного підсоння в друге. Най тут факти говорять самі за себе і най відповідають на се питанне.

Ще пересадити дичку з лісової почви на урожайну, гарно навожену садову почву, вона буде мати буйнійше листє і гарнійший цвіт, і овочі будуть ліпші ніж передтим. То значить, що з переміною житевих умов з гірших на ліпші дичка стала гарнійша або, як звичайно про дерева говориться, „благороднійша".

На полудневім кінци Америки є невеликі острови звані Фолкендськими. Їх підсоннє недзоровє і вохке і тому пасовиска погані. Своїх коний тут не було ніколи. Колиж на ті острови зачали привозити коний з инших країв, ті звірята тут скоро змаліли, поробились низкорослі, погані з вигляду і слабосильні. Щось подібне сталося з вівцями перевезеними з Анґлії до Австралії. Правда, лутн і пасовиска в Австралії гарні, овець тут розвелося сейчас богато, однак австралійські вівці поганійші від своїх анґлійських предків. В Австралії овець не було і їх привезли з Анґлії. Значить, що підсоннє і пожива в Австралії були причиною того, що вівці здрібніли.

В Азії є край Бухара, якого мешканці віддавна плекають гарну породу так званих каракульських овець. Ті вівці мають гарну кучеряву вовну і з їх шкірок виробляють дорогі шаяки і ковнїри. Каракульський смушок є широко звісний. Як перевести каракульських овець з Бухари в якунебудь иншу сторону, їх чудова шерсть зараз стратить на красі. Так знов бачимо, що з переміною житевих умов щось змінюється і у вигляді самого звіряти. Такі перемини бувають нерідко дуже дивні.

Може ви часом звернули увагу на форму дерев, які ростуть на краю і в глибині соснового бору. Галузи сосни, яка стоїть на краю, є богато грубші і довші від сторони поля, а противно, ті галузи, котрі звернені в сторону ліса, коротші. Тим галузям сосни, які звернені в сторону ліса, перешкаджають розростатися галузи других дерев і тому вони коротші і меньше буйні від тих, щозвернені в сторону поля, бо там нема дерев і нічого не перешкаджає їм свобідно розростися. Колиж ви увійдете в глибину бору, то побачите, що майже всі дерева одноково ґнуть одно другого; галузи їх не мають простору з жадної сторони і длятого вони ростуть на всі сторони однаково. Такесаме можна зауважити і на грибах. Гриб, який росте одинцем, має звичайно гарний вигляд: правильна шапка, рівний пеньок. Гриб, який росте вкупі з другими грибами, буває неправильний, шапка однобока, зігнена і пеньок скривлений. Гриб, який росте на дереві, буває також неправильний, шапка сильно відросла від пня дерева і пеньок скривлений. Такі спостереження робив кождий.

В ТАБОРІ.

Зборівські жінки.

Се кричали зборівські жінки із Каґбровець, Ярославі і инших сіл зборівського повіту. Недобрі вони були. Їх боялися навіть пан Клапець, командант жандармерії в таборі. Вже їм терпіти не стало, як вони вдвоє і утроє вели „реакційну" аґітацію серед своїх. А тепер, коли вони довідали того шура в хиці, підняли несвідомий ґвалт на ціле. Бабиньки із бараків пішли і вмить збили соток жінок і тисячи літрів летіли на „Бастиліє" — на „Vorstandsbuch".

На крик вийшов „Vorstand" і його заступник комісар — з сумними очима. А славний сей „Vorstand" — десь з малої провінції, мішаньский синок дістався до намісництва у Відні, і як поличний урядник не пішов на війну, з щасливий випадок кинув його до табору в Ґмінді. Наперед на заступника „Vorstand-a", „Vorstand-ом" був тоді п. барон Ч. Бреґінер, з відразою і погордою відносився з початку до „градящької черні". Він і його уряд ніяк ладили з раньольсрами, та скоро переконався що се не зрадники але спокійні а жаль дуже добрі люди. Як справа вийшла на світ, хотів навіть дещо доброго зробити. Остали по нім дві памятки: велика веранда для хорих на чахотку дітий і дітий тебе, що вже не можуть ходити і не докінчена благородна думка. Стара Австрія не любила ні таких порядків, ні таких людий. Се розумів сей молодий зборівський з лицем бульдога. Облесний покірний льокай перед паном, гордий та пишний пан перед лакейом, він повалив барона і сам став „Vorstandom".

А тоді показав і своє правдиве обличчя. Перевернулося йому відразу в голові. Почув власть. І ту власть виконував на нещасних висельницях, яких з цілої душі погорджував і яких ненавидів цілою своєю „маломіщанською" душею провінціяльного доробківця. Він розперся широко на Verwaltung-у і дістав султанські прикази.

Тому дали до помочі заступника з сумним — безрадними очима. А бабин тимчасом кричали... шораз голоснійше, бо грубі кухарі оскаржували дані нещасних висельниць.

Пан „Vorstand" притакував головою „so, so" — а так і думав. Та голота сама всяке сміїтне накидає а потому кричить, нарешті та підбурює. Прошу Тебе — звертаюся до свого заступника — скажи їм, щоби були тихо і розійшлися по бараках.

На переді стояла старша жінка. Одноока з сивими розсипаними волосєм, страшно змарніла на лиці, в спідниці ґрязній з двох кошів, перетулювала цілим тілом і пильно прислухувалася тій розмові, бо вона знала німецьку мову.

А коли почула останні слова звернулася до товпи і закричала:

— Гей жінки! — не дають нам віри, а вірять грубим кабанам, що суть нашу кров і грубість нашою кривдою. Гей жінки!

Тут приступив сей заступник і щось потиху почав до неї говорити. Зникла виріз злобів з її лиця ніби стиснула-толоту та хотіла пошлувати його в руку. Він відсунувся...

Ні, ні, пане Білинський, ми вже не можемо. Треба нас до дому. Вигнали всі тут, як ті що вже там на могилках. Тут почала плакати, а за нею цілий жіночий хор. Посипи плакати і ревіти й дійти.

Нараз товпа покірно розступилася. Перед „Vorstand-ом" станув витягнений як струна австрійський жандарм.

— Пане возмайстер — крикнув розчевний вже „Vorstand" розвеять ту товпу.

Він відслонував два знак рукою і кількох жандармів кинулося розганяти жінок.

І в тій хвили піднесла голову одноока Коська. Лиця незмінно перемінила на її обличчо. В мить прискочила до жінок, що тримали дижку, вирвала її з цілу вважила на рамени і пішла харів. Частина кошки впала і на сподні заступника „Vorstand-а" з сумними очима.

Тарнів, 1918. Л. Т.

В КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДО ОДЕСИ

Перший пасажирский корабель відіде з Ню Йорку ДО ОДЕСИ дня 5 мая. — В справі купна шифкарти і пашпортів пишіть до:

Ukrainian Export Company, Inc.,

318 Broadway, New York, N. Y.

або до філій: 41—

245 Court St., NEWARK, N. J. | 24 Van Buren St., PASSAIC, N. J. | 4 369 Hudson St., ROCHESTER, N. Y.

ХЛОПЦІ І ДІВЧАТА, ПОЗІР!

ДАРОМ! ДАРОМ! ДАРОМ!

Мужеський і гарантований годинник, камера і др. Спродайте 16 гарних реклямних образців по 25 цент. кождий. Всякий купить їх охотно. Коли розпродаєте вишлять нам $4.00 і виберіть собі годинник, камеру або яку иншу річ з цінника катальога—дарон. Пришлять нам своє Ваше і адрес — ви вишлемо Вам образці. Ми довіряємо тим, котрі до нас звертуються. Коли Ваш хлопець або дівчина не може писати по українськи, пишіть по анґлійськи. 38cb51

LIBERTY ART COMPANY,

908 Cambridge Bldg., Chicago, Ill.

Dr. M. SMITH,

16 E. 7th ST., NEW YORK.

колю Церкви св. Юрія.

Говорить по українськи.

Tel. Orchard 6072.

Годині урядові від 8. до 10. рано, від 1. до 2. в пол. і від 6. до 8. веч.

ЛІЧИТЬ УСПІШНО ВНУТРІШНІ НЕДУГИ І МУЩИН І ЖЕНЩИН

Також лічить недуги слепої, жолудка і крови. Застосовує найновійші електричні апарати.—Експерт-аукцер — відає услуги при порожах.

ДОМИ! МАЛІ ФАРМИ! ДОМИ!

(лише на короткий час по сих цінах).

ДІМ ДЛЯ 1 РОДИНИ: ..... $1500 до $3000

ДІМ ДЛЯ 2 РОДИН: ..... $2500 до $5000

(від 1-ки до 4-ти лоте з кождим домом).

Малий задаток а решта як рент. Платовні о ніи тодини їзди з міста Ню Йорку, при фабриках і ґастах. Пишіть або голосіться особисто сейчас. 33cb45

LINCOLN CO., Room 310, 206 Broadway, New York, N. Y.

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬСЯ

Коли Ви не могли доси бути вилічені, то не зневірюйтесь, а прийдіть і піддайтеся БЕЗПЛАТНОМУ баданню та дізнайтеся про мою опінію та пораду.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на хоч хронічну, нервову, кровну, шкірну або скомплікоську недугу; або коли Вам должає терпінє жовудка, нирок, міхура, то прийдіть на пораду ще нині, щоби

НАЙТИ ПОМОЧ ТАМ, ДЕ МОЖНА Й НАЙТИ.

Довгі літа досвіду в лїченю НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливлюють дати Вам методичне Електро-Медичне Лїченє, яке дало помір підчас коли инші методи завели, а затим много терплячих уратувалося від мук і небезпечних операцій. 146—

ПАМЯТАЙТЕ: Зволіканнє, недогляд і невластиве лїченє є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочі досвідченого і у все зноспотреченого спеціяльста.

Годині офісові: 9. рано до 8. веч.

Dr. LEWIS

СПЕЦІЯЛІСТ

749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

В неділї від 10. до 2. попол.

ПРИ ПОВОРОТТ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

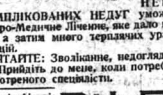

нинк лїпшого ремесла від автомобільного. Я є в краю довголїтній і добрий механік і шофер в Америці. Хто вчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете мати вартні по всі часи. Вважте, що надія ремісні є одною з лїпших в Америці. Учіться до науки всі найновійші моделі автомобілів. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо вашої ласкавої уваги і радьтеся з нами. Ми є отворений і в ночі.

Записуйтесь до нашої школи. — Ц. Шерлайф, інструктор і механік.

Для інформації нам офіс отворений в неділї до 12. г. в пол. Пишіть по катальоґ

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y. 194—

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

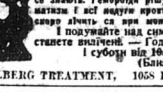

Офіс оснований понад 25 лїт. Не лїчимо ніякої шкідливі. Уживаємо найлїпших способів лїчення в світі. Ми се знаємо і нам видатно се знають. Гемороїди рішучо лїчить сь без операції! Є безплатним і всі недуги крови і нервів, без огляду на стан! Тимчасовоо лїчить ся при помочи найновійших видатних.

І подумайте над сим! Ні один доктор запевнити, як Ви остаєте вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. у вівтірки і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 1.

(Близько 75-тої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

СЛОВАР ЧУЖИХ СЛІВ

ЦІНА ДВА ДОЛЯРИ.

12.000 слів чужого походження в українській мові. Зібрали др. Зелїн Кузеля і Микола Чайковський.

Замовляєм висилайте зразу з грішми на адресу:

„SVOBODA"

83 Grand St., Jersey City, N.J.

ТЕРПЛЯЧІ МУЩИНИ

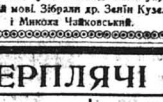

на недугу крови і скірні, вичерпанє, нервовість, притуплений і кривий розум, слабість нирок і міхура, слабі нерви, недуги катарру і т. д.

ВИ ПОТРЕБУЄТЕ ПОМОЧИ Я ДАЮ РЕЗУЛЬТАТИ

скоро, стало і по малій цїні без перерви часу у Вашій роботі. Коли Ви не могли осцитувати помічі у Ваших дотеперішних і попробуйте з лїнерію і починаєте тратити надію, згодьтеся ся до мене, щоб я Вас збадав і побачив, що для Вас можу зробити. Я маю 20-лїтну безперервну практику в медицині і операциях і стейті Пенсильванія. Лїчення хронічних недуг, нервових і скомплікованих слабостий я Ви оцитнете користь з мого досьвіду, бо я заопінюю Вами особисто кождого часу як Ви прийдете. Я буду лїчити Вас найлїпшими модернними і нужовими методами якими лиш розпоряджаю, так електричними як і медичними. Коли я не міг ніся свого осуду Вам помочи, то я Вам скажу. Коли Ви є недужі, немічні, нервові або вичерпані, порадьте ся мене.

НОВА МЕДИЧНА СИСТЕМА

Електричне лїченє і пряме вастрікуванє крови через цілкене бовзовсом і серум, яких я уживаю запевняю Вас про добрі успіхи.

Dr. MESSEC

124 N. 8th Street

СПЕЦІЯЛІСТ

PHILADELPHIA, PA.

ПОРАДА ДАРОМ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: щодня від 9. рано до 8. вечер.

В неділї від 10. до 1. в полудне.

Dr. MESSEC, 124 No. 8th Street, Philadelphia, Pa.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДЬТЕ ДО МЕНЕ!

В ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИЛАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ Й МОЖНА НАЙТИ.

і найтаєте правою дорогою до доброго здоровля.

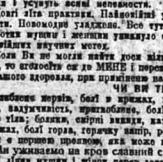

PROFESSOR Dr. Colhouer 777 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.

Годині урядові: від 8-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділї від 10. рано до 2 попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли відкриєте ся його опісі. Докладні оглядини відкриють Вам ПРАВДИВИЙ ОТЗИЧНИЙ СТАН і вирекають Вас на добу дорогу до здоровля, знадеть Вам терпіня і усунуть всякі непевности.

Довгі літа практики, Найновійші решітні методи, медичні і електричні апарати. Повновдне лїченє. Все тут як найлїпше для недужих людий.

Стиня мущин і женщин уникнуло операцій через вспішне застосованє найновійших внутрині методів.

Коли Ви не могли найти доки ніяти у Ваших терпіннях і чекаєте на перемі, то згодьтеся ся до МЕНЕ і переконайте ся дві услїпи можна осцитнути для Вашого здоровля, при применю найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на особливе нервів, болї в кривах, втрату памяти, біле серце, слабість нирок, надутливість, пригноблене, болї голови, грому, нервози, ослаблене чисто тіла; болїнє, скірні виходи, катар, пече Вас тоді, болї полудка і в кривах, болї горла, гарячку нервів, розлитий болї, тремтїнє? Се як і другі недуги є вторним проявом, яка може вашого тілу; Наносту вторгнати.

Ми уживаємо на кров славний сьвітовий лїк проф. Ерліха 606-914.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Вагі відкінних уважать Вас про всі способности і вказають Вас, бо я можу Вам з сторін чесі. Я лїчу саму причину недуги а Ї симтоми зуступають скоро. Виходьте, по пораду є зовсім безплатна. — Приходьте до мене сейчас, вам пускаємо ночи лікарьоні. Зволїнє є небезпечне.

Dr. COLHOUER Succ. to | Dr. COOPER, 777 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.